

HAJDÚ-BIHARI

XXXVI. ÉVFOLYAM
287. SZÁM

ÁRA: 1,20 FORINT

1979. XII. 8.,
SZOMBAT

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT HAJDÚ-BIHAR MEGYEI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

NAPLÓ

MAI SZÁMUNK TARTALMÁBÓL:
BESZÁMOLÓ TAGGYÜLÉS AZ ELZETT-BEN
AZ EGYRE DRÁGÁBB VÍZ
MIT TESZ A TIT A MUNKÁSMŰVELŐDÉSÉRT?
(3. oldal)
KÖZSÉGI TANÁCSOK
AZ ÖNÁLLÓSÁG ÚTJÁN
SZABÁLYVÁLTOZÁSOK A KRESZ-BEN
(4. oldal)
A NÉPZENE SZOLGÁLATÁBAN
(5. oldal)

EK

YENES FÉNYSZÓ-
ÉS MOTORBEÁLLÍ-
végének a tisztafü-
egyesipari Szövetkezet
december 8-án,
12 és 18 óra között
szervizben. Külön-
lámpák beállítására
fől megyénk Tiszafü-
zélében lakó autósai-
gyelmét.

ÉNTES VÉRADÓNA-
rtottak Debrecenben,
ZÖV-székház kultúr-
en. Az akció eredmé-
t hat szövetkezet 102
ja 29,1 liter vért
mellyel a megyei vér-
állomás segíti a rászó-
tegeket.

ÜGYELETES SZERKESZTŐ

Brömbölyi László
Telefon: 12-144.

ERT IDŐ címmel ti-
Békés megyében élő,
onnan elszármazott
kötéséből összeállít-
rűjteményt jelentett
héner Mihály illuszta-
l a Békéscsabai vá-
nás. A kötet —
en többek között Kiss
Simonyi Imre és Par-
versei olvashatók —
az ötödik a megye fo-
az Új Auróra által
közreadott könyvek

ZINPADI TÁNCRÓL
adást Kardos László
benben a *Helyőrségi*
dési Otthonban ma,
n 18 órakor, a művé-
abadagyetem kereté-

VEZETŐ-DIPLOMA-
ERSENYEN vizs-
a debreceni Zenemű-
Főiskola szolfezs sza-
gatói ma, 19 óratól a
hangversenytermé-
deben, Egyetem tér

Égrehajtották az ítéletet

rosi Bíróság Molnár
Lászlót, aki korábban
büntetve, s aki 1973-
én a budapesti úttörő-
nárshegyi megállójánál
nyit törökkel megölt,
pedig súlyosan megse-
mint arról már hírt
— halálra ítélt. A Leg-
Bíróság jóváhagyta az
bíróóság ítéletét, s a ke-
erény elutasítása után
őn végrehajtották az

Lökésztő anfolyam

ni és főiskolai felvételi
felkészítő tanfolyamot
januárjában a Kőlesey
megyei Művelődési Köz-
énevesítési stúdiója,
ra, amelynek díja 600
őzművelődési dolgozó-
forint) az intézmény
aránál lehet jelentkez-
díj befizetése két fő-
társadalmi ismeret-
készítő tárgy foglalkozá-
résztételre jogosít. A
magyar, történelem,
művelési és könyvtár-
alapismeretek.

ZLEMÉNYEK

ÉPÍTŐGÉP-KEZELŐ-
PZÓ KÖZPONT I. SZ.
letű — EVM Építőgép-
Képző Központ, 4034
Vámospercsi út 180. —
élyezője elvezett. A
erénytelenítjük.

ENBEN, a Bakai utca,
útja sarkán levő TI-
5. ák. szekrényt, a
okhoz csatlakozó 1
beleket, az Újkerti la-
a 256. sz. tr. állomás és
tr. állomás közötti 10
pelt és a 272-es, 278-as
t a Határ úton a 33.
naltól a Pósa utcáig
kiszélesztésű hálóza-
int a Művelődési Ház
tr. állomástól az Arany
rán levő földalatti tr.
megépített 10 kv-os
a TITÁSZ V. feszült-
lyezi december 7-én,
alái helyezése után a
rendezések érintése
lálós! (x)

ELŐSZÖVETKEZE-
KESZTŐ BESZERZŐ
LGALTATZ K. A. M.
ületi Központ Debre-
ratú helyező elve-
nytelen! (x)

erkesztőség: Debrecen,
telefon: 12-144 — Felelős
80 forint, egy évre

Közlemény a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának 1979. december 6-i üléséről

A Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottsága 1979. december 6-án Kádár János elvtárs elnökletével ülést tartott. Az ülésen a Központi Bizottság tagjain kívül részt vettek: a Központi Ellenőrző Bizottság elnöke és titkára, a Központi Bizottság osztályvezetői, a megyei pártbizottságok első titkárai, a budapesti pártbizottság titkára, a Szakszervezetek Országos Tanácsának titkárai, a Minisztertanács tagjai, az Országos Anyag-és Árhivatal elnöke, a Központi Statisztikai Hivatal elnöke, valamint a központi napilapok főszerkesztői.

A Központi Bizottság megvitatta és elfogadta:
— *Havasi Ferenc* elvtársnak, a Központi Bizottság titkárnak előterjesztésében az 1979. évi népgazdasági terv várható teljesítéséről szóló jelentést, s az 1980. évi népgazdasági terv és állami költségvetés irányelveire vonatkozó javaslatot.

a belföldi igényekhez rugalmasan alkalmazkodó vállalatok fokozták termelésüket. A munka termelékenységének növekedési üteme meghaladja a termelését.
Az építőipari termelés várhatóan a tervezett mértékben, mintegy 2 százalékkal nő. Javult az építési igények és az építőipar teljesítőképességének összhangja. A folyamatban levő beruházások kivitelezése meggyorsult. Növekedett a felújítási és karbantartási munkák aránya.

A mezőgazdaság termelése — a kedvezőtlen időjárás miatt — kevesebb a tervezettnél, az 1978. évivel azonos lesz. A növénytermelés 2-3 százalékkal csökkent. Kenyérgabonából a tervezettnél jóval kevesebb, a kukoricából pedig valamivel több termelt. Az állattenyésztési ágazat mintegy 2 százalékkal termelt többet. A zavartalan takarmányellátás érdekében az irányító szervek és az üzemek megfelelő intézkedéseket tettek. Az állatállomány növekedése, továbbá a vágóállatok, állati termékek termelése és felvásárlása meghaladja a tervezettet.

A közlekedési vállalatok kisebb fennakadásokkal kielégítik az áru- és személyszállítási igényeket.

A beruházások lényegében a terv szerint valósulnak meg. Az állami beruházások az előirányzatnak megfelelően teljesülnek, a vállalati beruházások viszont mérséklődnek. Javult a készletgazdálkodás, a készletek növekedési üteme jelentősen csökkent.

A foglalkoztatottak száma az iparban és az építőiparban csökkent, a közlekedésben és a kereskedelemben nőtt, de összességében nem változott. A munkaerő-gazdálkodásban kedvező változások bontakoznak ki. Mind több vállalatnál intézkednek — a párt- és társadalmi szervek támogatásával — a munkaerő-gazdálkodás javítására.

Az életszínvonal a népgazdaság lehetőségeivel, a gazdálkodás eredményességével összhangban alakult. Az 1979. júliusi árintézkedésekhez kapcsolódó jövedelemnöveléssel együtt az átlagos kereset 7,5-8 százalékkal, a pénzbeli társadalmi juttatás 18 százalékkal, az iródbérendezés keresetét, a kiadványok megjelenését, a

9 százalékkal emelkedik. Mindezek hatására a munkások és alkalmazottak reálbére, a termelőszövetkezeti dolgozók reálkeresete országos átlagban 1-1,5 százalékkal csökkent, az egy főre jutó reáljövedelem pedig valamelyest meghaladja az 1978. évit.

A lakosság fogyasztása 2 százalékkal nő. Az áruellátás alapvetően kiegyensúlyozott, bővül a kereskedelmi hálózat. Egyes iparágakból, építőanyagokból azonban hiány van.

Az életkörülmények javításához hozzájárul, hogy a tervnek megfelelően megépül 88-90 ezer lakás, elkészül 4800 bölcsődei, 22 ezer óvodai hely, 1160 általános iskolai tanterem és 1800 gyógyintézetnyi ágy is létesül. Javult a lakosság kulturális, egészségügyi, szociális ellátása.

Tovább bővültek hazánk nemzetközi gazdasági kapcsolatai. Erősödött együttműködésünk, fejlődnek termelési kapcsolataink a KGST-országokkal, elsősorban a Szovjetunióval. A rubel elszámolású kereskedelmi forgalomban a kivitelt a tervezettnél gyorsabban, 7-8 százalékkal, a behozatalt a tervezettnél mérsékeltebben, 2 százalékkal nő. Államközi kötelezettségeinket teljesítjük.

A külgazdasági egyensúly javításának követelményeivel összhangban a nem rubel elszámolású kivitelt az előirányzottnál dinamikusabban, 14 százalékkal bővült, a behozatalt — a tervnek megfelelően — mintegy 5 százalékkal csökken. Jelentős eredmény, hogy a külkereskedelmi áruforgalom egyenlege megközelíti a tervezettet.

A gazdasági szabályozók módosításának, a támogatások mérséklésének eredményeként kismértékben nőtt a társadalmi tisztaság jövedelemnek az állami költségvetésben központosított hányada. A költségvetési intézmények takarékosabban gazdálkodtak. A vállalati és intézményi gazdálkodásban az ésszerű takarékoságot szolgálják azok az év folyamán hozott intézkedések, amelyek szabályozzák a közületi személygépkocsik használatát, az iródbérendezések beszerzését, a kiadványok megjelenését, a

(Folytatás a 2. oldalon)

ÜNNEPSÉGEK A MAGYAR SAJTÓ NAPJÁN

A magyar sajtó napja alkalmából pénteken délelőtt Debrecenben, a Hajdú megyei Lapkiadó Vállalatnál emléklapok adtak át azoknak, akik a Népszabadság terjesztésében kiemelkedő munkát végeztek. Az ünnepségen részt vett *Magyar József*, a megyei pártbizottság titkára és *Csollány Ferenc*, a Hirlapkiadó Vállalat igazgatója, valamint jelen voltak az Alföldi Nyomda és a Debreceni Postaigazgatóság vezetői is.
A résztvevőket *dr. Szabó Imréné*, a Hajdú megyei Lapkiadó Vállalat igazgatója köszöntötte, majd *Magyar József* átadta az emléklapokat *Király Sándornak*, a debreceni 1. számú postahivatal vezetőjének, *Pelsőczy Istvánnak*, a MESZÖV szövetkezet politikai előadójának, *Mózyi András* debreceni hírlapárusnak, *Pántya Istvánnak*, a berettyóújfalui AFÉSZ párttitkárnak, *Papp Jánosnak*, a vámospércsi postahivatal dolgozójának és *Varga Lászlónak*, a Hajdú-Bihar megyei Textilfeldolgozó Vállalat művezetőjének.

Király Sándor átveszi a Népszabadság emléklapját

igazgató a lapkiadó vállalat kiváló dolgozó kitüntetését és tisztségviselőit.

Hatvanegy esztendővel ezelőtt, 1918. december 7-én jelent meg az első magyar legális kommunista lap, a Vörös Újság. Az évfordulón, amely egyben a magyar sajtó napja, pénteken a MUOSZ székházában ünnepi ülést tartott a Magyar Újságírók Országos Szövetségének választmányja.

Pály József elnök köszöntötte az ülést résztvevőit és meghívottait, majd Hárs István, az újságíró szövettség elnökségének tagja, a Magyar Rádió elnöke ünnepi beszédet mondott, majd Hárs István, a Magyar Újságírók Országos Szövetségének elnöke elmondta az ünnep jelentőségét, majd *Magyar József* köszöntötte a sajtó dolgozóit.

Dr. Szabó Imre, a megyei tanács elnöke kiemelkedő újságírói munkájáért, közéleti tevékenységéért a megyei tanács oklevélét és jutalmát adta át a Napló három újságírójának, *Rácz Bélának*, a gazdaságpolitikai rovat vezetőjének, *Nagy Zsuzsának*, a belpolitikai rovat vezetőjének és *Ikldy János* fotóriporternek.

A Napló szerkesztősége és a lapkiadó vállalat ez évben „Napló-díj”-at alapított, amelyet mostantól kezdve minden évben a Napló újságírói titkos szavazással ítélnék oda annak a kollégájunknak, aki egy év alatt végzett újságírói munkájával azt kiérdemelte. A díjat első alkalommal *Szalai Csaba*, a gazdaságpolitikai rovat munkatársa kapta meg.

A sajtónapi ünnepségen adta át *dr. Szabó Imréné*

százados újságírói életútjáért; *Máté György*, a Népszabadság nyugdíjasa, publicisztikai munkásságáért, a sajtó területén végzett kiemelkedő tevékenységéért; *Pálkás György*, a Dunántúli Napló volt főszerkesztője, az újságíró-utánpótlás nevelésében elért eredményeiért; *Rónai Mihály András*, a Magyar Hírek nyugdíjasa, fél évszázados újságírói és közéleti tevékenységéért; *Sarló Sándor*, a Vengrija című lap nyugdíjasa, hat évtizedes magas szintű újságírói munkásságáért; *Sóter Edit*, a Népszabadság nyugdíjasa, negyedszázados újságírói munkássága elismeréséül; valamint *Tabi László*, a Ludas Matyi nyugdíjas főszerkesztője, három évtizedes újságírói életútjáért.

Ezután az újságíró szövettség *Rózsa Ferenc* termében az első magyar legális kommunista lap megjelenésének évfordulójára tiszteletére megkoszorúzták a Vörös Újság márvány emléktábláját.

Az idei arany emléktollakat a következők kapták: *Andor Leon*, a Neue Zeitung nyugdíjasa, a Tanácsköztársaság után emigrációban kezdett, s hat évtizeden át folytatott újságírói munkásságáért; *Baló László*, a Hétfői Hírek nyugdíjasa, 30 éves újságírói életútjáért; *Feleki László*, a Ludas Matyi nyugdíjasa több mint fél évszázados munkássága elismeréséül; *Hoppe László*, a Sport és Testnevelés című lap nyugdíjasa, közel 60 éves sportújságírói tevékenységéért; *Király Pál*, a Dunaújvárosi Építőmunkás nyugdíjas szerkesztője, csaknem fél év-

Egy év munkáját értékelte a közlekedésbiztonsági tanács szakbizottsága

A Hajdú-Bihar megyei Közlekedésbiztonsági Tanács értékelő, elemző, okukató szakbizottsága december 7-én tartotta évzáró megbeszélését. Értékelte elmúlt évi munkáját, s megbeszélte jövő évi munkaprogramját.
Takács Sándor, a szakbizottság elnöke elmondta, hogy a társadalmi testület eddigi legjobb évét zárja. Sok és igen fontos feladatot végeztek el az idén, közöttük olyanokat, amelyek a gyakorlatban igen hamar hasznosíthatnak munkájukban a közlekedés biztonságáért felelős szervek. Néhány az elévített feladatok közül:

A szakbizottság elemezte az 1978-as baleseteket, ugyanazt megtették 1979. első félévére vonatkozóan is. Megvizsgálta — a gyermekek és fiatalok számára — a gyermekek és fiatalok baleseteinek helyzetét, a gyakoriság okait. Az ittas vezetés következményeit. Átfogó elemzést készített a közúti balesetekről 1965-ig visszatekintve. Tervtanulmányt készítettek a gyalogátkelőhelyen történt balesetekről, s a kamionok parkolásának megoldásáról, a közlekedés zajsztintjének csökkentésé-

ról. Összegezve megállapították, hogy 1979-ben elévítették azt a munkát, amelyet vállaltak. Ugyanezt állapította meg a megyei KBT elnöksége is, amikor szeptemberben tárgyalta a szakbizottság munkáját.

A beszámoló után többen szóltak a témához, s az 1980 feladatait rögzítő munkatervjavaslathoz, de említettek néhány — a bizottság munkáját gátló — körülményt is.

A megbeszélés jutalmak átadásával zárult.

(göz)

Közlemény az MSZMP KB üléséről

(Folytatás az 1. oldalról)

rendezvények szervezését, a belföldi és külföldi kiküldetéseket.

II.

A Központi Bizottság szükségesnek tartja, hogy 1980-ban a népgazdasági tervek fő célja a külgazdasági egyensúlyi helyzet további javítása, az életről és életszínvonal megőrzése legyen. Ennek érdekében erősíteni kell az 1979-ben kibontakozó kedvező tendenciákat. A további munka kulcskérdése a termelés differenciált fejlesztése, az ésszerű takarékoság fokozása. A gazdasági munkában, az irányításban és a végrehajtásban a fő erőfeszítéseket a termelés ha-

tékonyágának növelésére, a szükséges szerkezeti változások meggyorsítására, a műszaki fejlesztésre, a nemzetközi versenyképesség fokozására kell összpontosítani. Elengedhetetlen, hogy nagyobb előrehaladást érjünk el a gazdaságtalan tevékenységek és veszteségtörzsek csökkentésében, megszüntetésében.

Fontos követelmény, hogy a belföldi felhasználás, a felhalmozás — elsősorban a beruházások differenciált vizsgálata útján — tovább mérséklődjék.

A Központi Bizottság mindezek alapján egyetért azzal, hogy a Minisztertanács az 1980. évi népgazdasági tervet az alábbi főbb előirányzatok szerint véglegesítse, illetve az állami költségvetést az országgyűlés elé terjessze:

Az 1980. évi főbb előirányzatok az 1979. évi százalékos alakulásban

Nemzeti jövedelem	103,0—103,5
Belföldi felhasználás	99,0
Ipari termelés	103,5—104,0
Országos építési-szerelési teljesítmény	97,0—97,5
Mezőgazdasági termékek termelése	105,0—105,5
A szocialista szektor beruházásai	95,0—96,0
Egy lakosra jutó reáljövedelem	100,0
Lakossági fogyasztás	101,0—101,5

1 A népgazdasági egyensúly javításának alapvető feltétele, hogy a termelés növekedése nagyobb hatékonysággal valósuljon meg. Az ésszerű anyag- és energia-takarékosság is segítse elő, hogy az anyagi ráfordítások a termelésnél lassabban emelkedjenek. A hatékonyan dolgozó vállalatok termelése továbbra is dinamikus növekedjék. Javítani kell a munkaerő-gazdálkodást és biztosítani a gazdaságos termeléshez szükséges munkaerőt.

2 Az életről és életszínvonal javításának alapvető feltétele, hogy a termelés növekedése nagyobb hatékonysággal valósuljon meg. Az ésszerű anyag- és energia-takarékosság is segítse elő, hogy az anyagi ráfordítások a termelésnél lassabban emelkedjenek. A hatékonyan dolgozó vállalatok termelése továbbra is dinamikus növekedjék. Javítani kell a munkaerő-gazdálkodást és biztosítani a gazdaságos termeléshez szükséges munkaerőt.

3 Az építőipari kapacitásoknak és a fizetőképes keresletnek az összhangja javuljon. Az építési munkák jobb szervezetsége révén is növekedjék a termelési hatékonyság, javuljon a minőség, erősödjék a szerződéses felelősség, a határidők betartása. Gyorsuljon meg a népgazdasági egyensúlyi javító beruházások kivitelezése.

4 A mezőgazdasági termelés — a népgazdasági célokkal összhangban — igazodjék a belföldi kereslethez és a gazdaságos export lehetőségeihez.

5 Az állami gazdaságok és a termelőszövetkezetek használatát ki még jobban termelési adottságaikat. A növénytermelés 10—11 százalékkal emelkedjék. A talajok termőképességéhez igazodó műtrágya-felhasználással, a szerves trágya fokozott hasznosításával, a magas hozamú fajták alkalmazásával, gondos és szervezett munkával tovább kell növelni a termelési eredményeket. Az állattenyésztés színvonalának fenntartását jobb takarmányhasznosítással kell elérni. A mezőgazdasági üzemek fordításnak nagyobb figyelmet a melléktermékek felhasználására a takarmányozásban, javítását a rét- és legelőgazdálkodást. Biztosítani kell a háztáji és kisipari gazdaságok folyamatos takarmányellátását.

6 A közlekedés elégítse ki a népgazdaság igényeit. A vasúti áruszállítás az átlagosnál gyorsabban bővüljön. A közúti közlekedésben szüntessék meg az indokolatlan úresjárásokat, jobban használják ki a közúti tehérgépkocsikat.

7 A lakosság életkörülményeinek javítása végett 1980-ban meg kell építeni 82 000 lakást, 1300 általános iskolai tantermet, létre kell hozni 4700 bölcsődei, 20 800 óvodai és 3500 gyógyintézetet helyet.

8 A beruházások volumenét az ideiglenes képzett differenciáltan, összességében 4—5 százalékkal csökkenteni kell, a szocialista szektorban a beruházásokra 183—184 milliárd forint fordítható. Új állami nagyberuházás nem kezdhető meg. Néhány alacsony készletű fokon levő nagyberuházás megvalósulásának ütemét lassítani kell. A célszerűségi beruházásokat — a kórházak és az általános iskolai tantermek építésének kivételével — csökkenteni szükséges.

9 A vállalatok és szövetkezetek beruházási forrásait elsősorban a folyamatban levő fejlesztések, rekonstrukciók gyorsítására és befejezésére használják fel. A vállalatok és szövetkezetek állami támogatása csökkenjen. A beruházási hitel nagy részét a jól exportálható áruk termelésének bővítésére fordítsák.

10 A vállalatok és szövetkezetek és a tanácsok a népgazdasági terv céljaival összhangban készítsék el terveiket. Minden gazdálkodó egység fő feladata, hogy rugalmasan alkalmazkodjék a piac igényekhez, fokozottan takarékoskodjék az anyaggal, energiával. Tegyenek konkrét intézkedéseket a gazdasági hatékonyság gyorsabb növelésére, az üzem- és munkaszervezés javítására, a munkaidő jobb kihasználására.

11 A vállalatok és szövetkezetek és a tanácsok a népgazdasági terv céljaival összhangban készítsék el terveiket. Minden gazdálkodó egység fő feladata, hogy rugalmasan alkalmazkodjék a piac igényekhez, fokozottan takarékoskodjék az anyaggal, energiával. Tegyenek konkrét intézkedéseket a gazdasági hatékonyság gyorsabb növelésére, az üzem- és munkaszervezés javítására, a munkaidő jobb kihasználására.

12 A vállalatok és szövetkezetek és a tanácsok a népgazdasági terv céljaival összhangban készítsék el terveiket. Minden gazdálkodó egység fő feladata, hogy rugalmasan alkalmazkodjék a piac igényekhez, fokozottan takarékoskodjék az anyaggal, energiával. Tegyenek konkrét intézkedéseket a gazdasági hatékonyság gyorsabb növelésére, az üzem- és munkaszervezés javítására, a munkaidő jobb kihasználására.

13 A vállalatok és szövetkezetek és a tanácsok a népgazdasági terv céljaival összhangban készítsék el terveiket. Minden gazdálkodó egység fő feladata, hogy rugalmasan alkalmazkodjék a piac igényekhez, fokozottan takarékoskodjék az anyaggal, energiával. Tegyenek konkrét intézkedéseket a gazdasági hatékonyság gyorsabb növelésére, az üzem- és munkaszervezés javítására, a munkaidő jobb kihasználására.

sen végre kell hajtani. Elengedhetetlen a vállalatok közötti együttműködés fejlesztése, anyag- és készlet-gazdálkodásuk korszerűsítése, a felesleges készletek leépítése.

14 Nemzetközi gazdasági kapcsolataink fejlesztésében mindenképp a Szovjetunióval, a Kölcsonos Gazdasági Segítség Tanácsának szervezeteibe tartozó többi tagállammal folytatott tervszerű gazdasági együttműködésre, a vállalt kötelezettségek kölcsönös teljesítésére, az áruforgalom bővítésére építünk. A rubel elszámolású áruforgalomban a kivitel és a behozatal lényegében azonos mértékben, 5—6 százalékkal növekedjék.

15 A nem rubel elszámolású külkereskedelemben továbbra is az egyensúlyi helyzet erősítését az alapvető feladat. A fejlődő országokkal a jövőben is gyors ütemben bővítjük gazdasági együttműködésünket. A gazdaságilag fejlett tőkés országokkal a kölcsönös előnyök alapján tovább bővítjük gazdasági kapcsolatainkat.

16 A külkereskedelmi tevékenységben a kivitel fokozásával egyidejűleg törekedni kell az áruösszetétel és a jövedelmezőség javítására, a piaci feltételekhez való rugalmas alkalmazkodásra, a devizahozam növelésére.

17 Az állami költségvetés kiadásai és bevételei a népgazdasági terv előirányzataival összhangban alakuljanak. Az állami költségvetésben a felhalmozásra fordított kiadások mérséklődjenek. A társadalmi közkiadások növekedése az eddigieknél jobban igazodjék az ország gazdasági lehetőségeihez. A költségvetési gazdálkodásban is következetesen érvényesíteni kell a takarékoskosságot. A lakosság alapellátását biztosító egészségügyi, oktatási és szociális intézményekben a lehetőségek jobb kihasználásával is hozzá kell járulni az ellátás színvonalának megőrzéséhez.

18 A Központi Bizottság meggyőződése, hogy az 1980. január 1-én bevezetésre kerülő közgazdasági szabályozók következetes alkalmazása, az árendrendszer hatékony működtetése, az átmeneti kedvezmények fokozatos csökkentése elősegíti a gazdasági tisztulást, a gazdálkodó egységek — céljainknak megfelelő — differenciált fejlődését.

19 A terv a lakosság fogyasztásának 1—1,5 százalékos emelkedését, kiegyensúlyozott áruellátást irányoz elő. Tovább kell bővíteni az állami és szövetkezeti kereskedelmi, valamint a szolgáltatási hálózatot. Az irányító szervek a termelő és kereskedelmi vállalatok fordításának különös gondot a megfelelő árukinálattal, a hiány-cikkek körének szűkítésére.

20 A Központi Bizottság hangsúlyozta: előrehaladásunk elengedhetetlen feltétele, hogy az irányítás és a végrehajtás minden szintjén érvényesüljön a terv követelménye. Ennek érdekében a gazdaságirányító, a szervező és a politikai munka központjában a gazdasági egyensúlyi javítás, a gazdaságos termelés és az export dinamikus növelése, a termelési szerkezet átalakításának meggyorsítása, a gazdaságtalan tevékenységek visszahívása, a beruházási forrásoknak a gazdaságpolitikai célokkal összhangolt, differenciált felhasználása és a szigorú takarékoskosság álljon.

21 A kormányzati szervek a népgazdasági terv végrehajtásához szükséges intézkedéseket idejében és folyamatosan tegyék meg, gondoskodjanak a következetes végrehajtásról. A gazdaságirányítás összehangolt munkával segítse elő a népgazdasági egyensúly megteremtését szolgáló pozitív folyamatok kibontakozását, szigorúan érvényesítse a szabályozókban foglalt egységes követelményeket.

22 A vállalatok és szövetkezetek és a tanácsok a népgazdasági terv céljaival összhangban készítsék el terveiket. Minden gazdálkodó egység fő feladata, hogy rugalmasan alkalmazkodjék a piac igényekhez, fokozottan takarékoskodjék az anyaggal, energiával. Tegyenek konkrét intézkedéseket a gazdasági hatékonyság gyorsabb növelésére, az üzem- és munkaszervezés javítására, a munkaidő jobb kihasználására.

23 A vállalatok és szövetkezetek és a tanácsok a népgazdasági terv céljaival összhangban készítsék el terveiket. Minden gazdálkodó egység fő feladata, hogy rugalmasan alkalmazkodjék a piac igényekhez, fokozottan takarékoskodjék az anyaggal, energiával. Tegyenek konkrét intézkedéseket a gazdasági hatékonyság gyorsabb növelésére, az üzem- és munkaszervezés javítására, a munkaidő jobb kihasználására.

24 A vállalatok és szövetkezetek és a tanácsok a népgazdasági terv céljaival összhangban készítsék el terveiket. Minden gazdálkodó egység fő feladata, hogy rugalmasan alkalmazkodjék a piac igényekhez, fokozottan takarékoskodjék az anyaggal, energiával. Tegyenek konkrét intézkedéseket a gazdasági hatékonyság gyorsabb növelésére, az üzem- és munkaszervezés javítására, a munkaidő jobb kihasználására.

25 A vállalatok és szövetkezetek és a tanácsok a népgazdasági terv céljaival összhangban készítsék el terveiket. Minden gazdálkodó egység fő feladata, hogy rugalmasan alkalmazkodjék a piac igényekhez, fokozottan takarékoskodjék az anyaggal, energiával. Tegyenek konkrét intézkedéseket a gazdasági hatékonyság gyorsabb növelésére, az üzem- és munkaszervezés javítására, a munkaidő jobb kihasználására.

26 A vállalatok és szövetkezetek és a tanácsok a népgazdasági terv céljaival összhangban készítsék el terveiket. Minden gazdálkodó egység fő feladata, hogy rugalmasan alkalmazkodjék a piac igényekhez, fokozottan takarékoskodjék az anyaggal, energiával. Tegyenek konkrét intézkedéseket a gazdasági hatékonyság gyorsabb növelésére, az üzem- és munkaszervezés javítására, a munkaidő jobb kihasználására.

27 A vállalatok és szövetkezetek és a tanácsok a népgazdasági terv céljaival összhangban készítsék el terveiket. Minden gazdálkodó egység fő feladata, hogy rugalmasan alkalmazkodjék a piac igényekhez, fokozottan takarékoskodjék az anyaggal, energiával. Tegyenek konkrét intézkedéseket a gazdasági hatékonyság gyorsabb növelésére, az üzem- és munkaszervezés javítására, a munkaidő jobb kihasználására.

28 A vállalatok és szövetkezetek és a tanácsok a népgazdasági terv céljaival összhangban készítsék el terveiket. Minden gazdálkodó egység fő feladata, hogy rugalmasan alkalmazkodjék a piac igényekhez, fokozottan takarékoskodjék az anyaggal, energiával. Tegyenek konkrét intézkedéseket a gazdasági hatékonyság gyorsabb növelésére, az üzem- és munkaszervezés javítására, a munkaidő jobb kihasználására.

29 A vállalatok és szövetkezetek és a tanácsok a népgazdasági terv céljaival összhangban készítsék el terveiket. Minden gazdálkodó egység fő feladata, hogy rugalmasan alkalmazkodjék a piac igényekhez, fokozottan takarékoskodjék az anyaggal, energiával. Tegyenek konkrét intézkedéseket a gazdasági hatékonyság gyorsabb növelésére, az üzem- és munkaszervezés javítására, a munkaidő jobb kihasználására.

„A „japán torta”

Úgy tűnik, meglehetősen diétás, kiadósnak egyáltalán nem mondható a „japán torta” a kínai vezetés számára. Ez lehet az első tanulsága Ohira Maszajosi kínai útjának. A japán kormányfő látogatását Pekingben nagy várakozás előzte meg. Legfőképp azért, mert Kína legalább 5,5 milliárd dollár kölcsönt remélt a „négy modernizálás” programjának végrehajtásához. Azt is várták Pekingben, hogy szorosabban fűzhetik a politikai kapcsolatokat Tokióval, különös tekintettel a kínai-amerikai viszony javulására, s a szovjetellenes törekvésekre.

A pekingi remények azonban csak részben váltak valóra. Ohira és házigaia között már a politikai párbeszédben is kitűnt: nem mindig használnak azonos nyelvet. Hua Kuo-feng például használt próbált rábírt vendégét a szocialista Vietnammal szembeni agresszív kínai politika egyértelmű támogatására. Még fájdalmasabb csatlós a kínaiak számára, hogy Japán nem nyúlt túlságosan mélyen a zsebébe: 5,5 helyett csak 1,5 milliárd dollár kölcsönt ajánlott föl, azt is évi 200—240 milliós részletben. Erről írta taláiban egy hongkongi lap: Kína be kell hogy érje egy parányi szeltekével a „japán tortából”.

Ami a politikai együttműködés távlatait illeti, ugyancsak lelohadtak a kínai elképzelések. Mindenekelőtt azért, mert Tokió nem hajlandó kockára tenni Peking miatt az ASEAN-országokhoz fűződő kapcsolatát. Ha ugyanis a kínai-japán viszony túl magas hőfokot érne el, a délkelet-ázsiai országok szövetsége ezt bizonyára nehezményezné. Több okból is:

1. A japán segítség kifejlesztett kínai ipar dömpingtermékei olcsó árukkal kiszoríthatják az ASEAN-országok cikkeket a külföldi piacokról.

2. A megerősödött Kína gátlástalan hegemónizmusa Vietnam után más országokat is sújthat.

Peking mellesleg szorgalmazta Tokió és Washington kapcsolatainak további erősítését, s a japán katonai potenciál fejlesztését. A „szovjet veszélyről” szóló pekingi szírhangok mégsem érték el céljukat Ohiránál: közismert, hogy Japánnak érdeke a Szovjetunióval fenntartott jó viszony ápolása. Így semmiképpen nem kívánatos Tokió számára, hogy Peking szovjetellenes nézeteit nyíltan helyeselje. A japánok figyelmen kívül hagyják, hogy a kínai vezetés milyen fokozott érdeklődést mutat a különböző katonai felszerelések és fegyverzetek iránt.

Peking ugyanis a japán piacot szeretné magát kárpótolni a nyugat-európai fegyverzetek elmaradásáért. Balszerencsésére azonban ez sem talál osztatlan helyeslére a japán kormánykörökben.

Gyapay Dénes

„Megkérdezzük a minisztert” a televízióban

A Magyar Televízió, karácsony előtti héten, december 18-án, folytatja a „Megkérdezzük a minisztert” műsorozatát.

Ekkor dr. Romány Pál mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszterhez látogatnak el a kamerák. A műsor készítői szeretnék, ha közérdekű és közvéleményt érdeklő kérdésekre kapnának választ a minisztertől. Ehhez kérjük a közönséget, hogy a műsor előadásánál segítsék a minisztertől. Ehhez kérjük a közönséget, hogy a műsor előadásánál segítsék a minisztertől. Ehhez kérjük a közönséget, hogy a műsor előadásánál segítsék a minisztertől.

A Központi Bizottság áttekintette a XII. kongresszus előkészítésének helyzetét és elfogadta az 1980. évi munkatervét.

A Központi Bizottság Grósz Károly elvtársat, a KB osztályvezetőjét — akit megválasztottak a Borsod megyei Pártbizottság első titkárnak — felmentette osztályvezetői megbízatása alól. (MTI)

A NATO nukleáris fegyverkezési terveire vonatkozóan a miniszter azt mondta ki az igent, bár annyit elismert, hogy az enyhülési politikát folytatásának mikéntjében „komoly véleménykülönbségek” voltak a küldöttek között.

A pártelnök reményét fejezte ki, hogy az Egyesült Államok az elkövetkező hat hónapban belül ratifikálja a SALT-II egyezményt, és később mód nyílik majd a Kétféle Nyugat érdemi tárgyalásainak megkezdésére. (MTI)

Befejeződött az SPD-kongresszus

NYUGAT-BERLIN

Willy Brandt elnök egyórás záróbeszédével ért véget pénteken kora délután Nyugat-Berlinben a Német Szocialista Demokraták Párt ötnapos kongresszusa.

Záróbeszédében Willy Brandt összegezte a kongresszus munkáját. Elégedetten állapította meg, hogy az ellenzék jóslataival ellentétben, nem volt széthúzás a szocialdemokraták sorában, mert a küldöttek túlnyomó

többsége felzárkózott a vezetőség mellé.

A vitában — hangsúlyozta Brandt — megnyilvánult a résztvevők egyöntetű óhaja, hogy a Német Szocialista Demokraták Pártnak mindent meg kell tennie az enyhülési politika újjalesztéséért, azt a politikát a nyolcvanas évek központi témájává kell avatnia.

Brandt egy szóval sem tért ki arra, hogy a kongresszus — e kinyilvánított célokkal

merő ellentétben — a NATO nukleáris fegyverkezési terveire vonatkozóan a miniszter azt mondta ki az igent, bár annyit elismert, hogy az enyhülési politikát folytatásának mikéntjében „komoly véleménykülönbségek” voltak a küldöttek között.

A pártelnök reményét fejezte ki, hogy az Egyesült Államok az elkövetkező hat hónapban belül ratifikálja a SALT-II egyezményt, és később mód nyílik majd a Kétféle Nyugat érdemi tárgyalásainak megkezdésére. (MTI)

Magyar felszólalás az ENSZ-ben

Az ENSZ-közgyűlés 34. ülésének plenáris ülésén a namíbiai kérdés vitájában csütörtökön felszólalt Hollai Imre nagykövét, a Magyar Népköztársaság állandó ENSZ-képviseleje is. Beszédében megállapította: az ENSZ idevonatkozó deklarációi és határozatai egyértelműen kinyilvánították Namíbia területi integritását és népének a függetlenséghez és a szabadsághoz való elidegeníthetetlen jogát. Ennek ellenére a namíbiai nép helyzete tovább romlik, mivel a dél-afrikai fajüldözéssel szembe veszi a világszervezet döntéseit. A felelősségben osztoznak azok a hatalmak is, amelyek szűkebb körű kapcsolatokat tartanak fenn a pretoriai rendszerrel, és minden módon támogatják azt.

Hollai Imre emlékeztetett rá: 1978 és 1979 folyamán je-

lontós erőfeszítések történtek annak érdekében, hogy a Biztonsági Tanács határozataival összhangban rákényszerítsék Dél-Afrikát az ENSZ felügyelete mellett megrendezendő választások megtartására. A fajüldözésem azonban ismét elszabotolta ezt, és elhatározta, hogy az ENSZ határozatait megkerülve egyoldalú lépéssel látszatfüggetlenséghez se-

gít egy ideiglenes kormányt Namíbiában. Magyarország állandó ENSZ-képviseleje felhívta a közgyűlést, hogy újlag mondja ki: a namíbiai rendezést csak abban az esetben ismeri el, ha az a terület lakosságának igazi függetlenségén alapszik, és ha a terület népét — az ENSZ idevonatkozó határozataival összhangban — a valódi nemzeti felszabadító mozgalom, a SWAPO képviseli.

Tervezett tárgyalás Debrecenben

Pénteken délelőtt az MSZMP Hajdú-Bihar megyei Bizottságának székházában a megye és Debrecen vezetői dr. Csurgai Lajos nehézipari miniszterhelyettes részvételével tervezett tárgyalást tartottak. A tárgyalás a jövő évi és az azt követő időszak tennivalóit vitatták meg. A megbeszélésen több olyan feladatról is tárgyaltak, amelyek megvalósítása átnyúlik a VI. ötéves terv idejére.

— A kezdeti idők taggyűléseken másról igen esett szó, mint a számmelállásokról, hogy miért nem me munka. Olyan volt a tés, mint egy termelés-nácsozás. De azok a nem voltak hiábaválok most láthatjuk, ezen gyűlésen.

Az ELZETT Művek rettyőújfalu gyára közüzemének egyik 10 munkása, Tóth mondotta ezeket a vislékező szavakat az I. alapszervezet beszámológyűlésén. A két hosszadalmas ülés mellett a gyár kisit kívülállóként ha a „történelmet” idéző adatokat, más részükben az emlékezők csillant: valóban, azozszen más idők voltak. Ha távoli múltrol esett szó. De ennek a gyárnem egészen tíz éve rak az alapjait, hat esztendőlt meg a termelés, évesszázadokozom pártzesz most tartja első kolzsus előtti beszámoló tését. S nem is öt, minég év munkájáról tettek mérvet, hisz pártszervezet 1975-be kult. Igaz, zömmel fogja össze, akik előztak Újfaluban a nagtápek mellé. Az első üevösszökészítőt volt, az alapszervezet joghet nevezni a gyárkommunisták kollektív.

Az ELZETT újfaluának van egy nagy ad az utókorral szemben. ezidig még nem k hozzá, hogy folyamírják azt a krónikát, adig páratlan értékű lé kezdet kezdetétől rezen rögzítettné egy gyár történetét. Hisz hat esztendő alatt, csben az egy üzemben is nyi minden történt!

Amiről a beszámológyűlésen nemcsak Paptitkár, hanem szinte nélkül mindenki szolt, már kétszer kellett ttni a profilon, új m folyamatosok kido megtanulni, begyak annak megfelelően, a gazdasági szempontok, igényei követelték. A téslen az üzemek két ve is részt vett, Sára Lkorábbi — jelenleg a szakszervezeti titkára Nyeste Ferenc, a jel Mindketten azt hangsák, hogy az átszervminimális problémávosabb megvázkodt nélkül végbe mehettek ban döntő szerepe pártszervezetnek. Olyan ja a kollektívának a mincegy fős szervezet, mindig számitani lehet, csak azáltal segítenek, adasági vezetőknek, hog párttagok jól, példamudolgoznak, hanem az léggör kialakítása is ükerült köztös erővel, legutóbb a vártnál is bizonyítékkal szolgált. mékszerkezet-váltás, a ka átszervezése során len dolgozó sem kért munkakönyvét, nem ott sem a gyárt, sem az eszköz üzemet. Pedig a ka ott eddig sem volt nyú, most pedig még ve vel nehezebb is.

Az evösszököz üzem ké től fogva, természetesen eszközt gyártott — ez v újfalu gyár induló pja —, alumíniumból és damentes anyagból. Idben változtak az alapárak — a rozsdamentes eszköz-gyártás gazdaslánná vált. Ekkor kellett reahajtni az első átszervbár evösszököz, természet, továbbra is gyártan csak éppen nyereség n ami sehol sincs pozitívással a munkakönyvre nek ellenére az üzem lektívája vállalta és becstülettel ezt a munkáévsben jött az újabb leseg. Úgynevezett RO ablakféklincs gyár kezdték meg, mégpedig gati exportra. A felté nagyon kis részben ad ehhez a munkához, a k rú gépek hiányát egy ember erővel és szaktal kell helyettesíteni — belevágtak. Az idén 350

kiadásnak egyáltalán kínai vezetés szá...

... részben vállaltak már a politikai...

... látogatás utáni... az ASERAN...

... Washington... a japán katonai...

... a vállalatoktól, a kereskedelmi szer...

... a kérdésüket... a kérdéseket a...

... a kérdéseket a... a címre kérjük...

... a NATO... a kezdeti időben...

... a kezdeti időben... a kezdeti időben...

... a kezdeti időben... a kezdeti időben...

... a kezdeti időben... a kezdeti időben...

Gyáralapítók

BESZÁMOLÓ TAGGYÜLÉS AZ ELZETT-BEN

A kezdeti időben a taggyűléseken másról sem igen esett szó, mint a szemmel láthatólagról, arról, hogy miért nem megy a munka. Olyan volt a taggyűlés, mint egy termelési tanácskozás. De azok a viták nem voltak hiábavalók — most láthatjuk, ezen a taggyűlésen.

Az ELZETT Művek beszerzési gyára évveszélyes üzemének egyik csiszoló munkása, Tóth János mondotta ezeket a visszaemlékező szavakat az I. számú alapszervezet beszámoló taggyűlésén. A két hosszú asztal mellett ülők egy részétől kivételként hallgatták a „bírtélmel” idéző mondatokat, más részük szemében az emlékezés fénye csillant: valóban, azok egészen más idők voltak. Mint a távoli múltból esett volna szó. De ennek a gyárnak még nem egészen tíz éve rakták le az alapjait, hat esztendője idején még a termelés, és az evészközüzem pártszervezete most tartja első kongresszus előtti beszámoló taggyűlést. S nem is öt, mindössze négy év munkájáról készítették mérleget, hiszen a pártszervezet 1973-ban alakult. Igaz, zömmel azokat fogja össze, akik először álltak Újfaluban a nagyüzemi gépek mellé. Az első üzem az evészközügyártó volt, s ezt az alapszervezet joggal lehet nevezni a gyáralapító kommunista kollektívájának.

Az ELZETT újfalusi gyárának van egy nagy adóssága az időkorral szemben. Mindössze még nem kezdtek hozzá, hogy folyamatosan írják azt a krónikát, ami pedig pártatlan értékű lehetne, a kezdet kezdetétől részletesen rögzíthető egy vidéki gyár történetét. Hiszen csak hat esztendő alatt, csak ebben az egy üzemben is mennyi minden történt!

Amiről a beszámoló taggyűlésen nemcsak Papp Imre titkár, hanem szinte kivétel nélkül mindenki szólt: eddig már kétszer kellett változtatni a profilon, új munkafolyamatokat kidolgozni, megvalósítani, begyakorolni, annak megfeleltetni, ahogy a gazdasági szempontok, a piac igényei követelték. A taggyűlésen az üzemek két vezetője is részt vett, Sára László, a korábbi — jelenleg a gyár pártbizottsági titkára — és Nyeste Ferenc, a jelenlegi. Mindketten azt hangsúlyozták, hogy az átszervezések minimális problémával, súlyosabb megrázkódtatások nélkül végbe mehettek, abban döntő szerepe van a pártszervezetnek. Olyan magja a kollektívának a harmadik legfontosabb, amire mindig számítani lehet. Nemcsak az általános segítenek a gazdasági vezetőknek, hogy a párttagok jól, példamutatóan dolgozzanak, hanem az üzemi legkorábbi kialakítása is úgy sikerült közös erővel, hogy legutóbb a vártnál is szebb bizonyítékkal szolgált. A termelési szervezeti-váltás, a munka átszervezése során egyetlen dolgozó sem kérte a munkakönyvét, nem hagyta ott sem a gyárat, sem az evészközügyártást. Pedig a munka ott eddig sem volt könnyű, most pedig még valamivel nehezebb is.

Az evészközügyártás kezdetétől fogva, természetesen, evészközügyártó — ez volt az újfalusi gyár induló profilonja —, alumíniumból és rozsdamentes anyagból. Időközben változtak az alapanyagok — a rozsdamentes evészközügyártás gazdaságtalanná vált. Ekkor kellett végrehajtani az első átszervezést, bár evészközügyártás, természetesen, továbbra is gyártani kell, csak éppen nyereség nélkül, ami sehol sincs pozitív hatással a munkakedvre. Ennek ellenére az üzem kollektívája vállalta és végzi becsülettel ezt a munkát. Ez évben jött az újabb lehetőség. Úgynevezett ROTO-2 ablakféklincs gyártását kezdték meg, mégpedig nyugati exportra. A feltételek nagyon kis részben adóttak ehhez a munkához, a korszerű gépek hiányát egyelőre emberi erővel és szaktudással kell helyettesíteni — de belevágtak. Az idén 350 ezer

darabot gyártanak, a terv jövőre egy millió kilincs. Miért vállalták a vezetők és a munkások? Mert bizonyítani akarják, képesek kifogástalanul elvégezni ezt a népgazdaságilag is jelentős feladatot, hogy a bizonyítás után joggal igényelhessek azt a hibát, amelyet a technikat is a feladathoz lehet igazítani. Olyan távolabbi mutató szempontok ezek, amelyekről sok gyárban a fizikai munkások nem is igen szereztek tudomást.

De ezen a taggyűlésen éppen arról beszéltek többen is. Az elmúlt hónapokban a taggyűléseken sokszor kibővítették az eredeti napirendet. Műtán azt megfogalmazták, ami a munkatervben volt, együtt maradtak, beszélgettek. A tájékoztatókban, felkészítőanyagokban mindenkinél elmagyarázták, mit miért kell most és éppen így csinálni. Egy egészen fiatal mérnök, Korponai Sándor beszélt a felszólalásában arról, mikor, alig fél éve idekerült, a szakmai tudnivalókba

a főmérnök vezette be, amit azon túl tudni kell egy, az ELZETT-ben dolgozó munkásnak, azt az alapszervezetben tanulta meg.

S hogy az emberek megnyírták megértették, milyen feladat áll előttük, arra nemcsak az lehet bizonyíték, hogy senki sem ment el, de a legnehezebb munkát végzők készséggel vállalták, hogy bérüket abszolút mértékben a minőségig is megfelelő mennyiségű teljesítményük után kapták. A termelés nem csökkent, hanem emelkedett.

Nem lehet csodálkozni azon, hogy a beszámoló taggyűlésen is a legtöbb szó a rozsdamentes evészközügyártásról és a ROTO-2 ablakféklincsről esett. Ezek az átszervezések sokkal többet jelentenek egyszerűen gazdasági termelési feladatokról. Egy munkásokkollektíva vizsgálja, talán az sem tűnik bizalmasnak: egy vidéki gyár bizonyítja felöltött voltát. Olyan üzem, amelynek dolgozói közül néhány éve még csak kétharmadnak volt meg az

általános iskolai végzettsége — ma az alapszervezetben csak egyetlen tagnak hiányzik. És olyan kollektíva, amelyben az egyik tag megfogalmazása szerint „mincseket szuper emberek”. Vagyis itt mindenki keményen dolgozik — a látogatónak elég csak néhány percre megállni munka közben valamelyik csiszoló mellett, hogy meggyőződhessen erről.

Az alapszervezet tagjai közül jópáran vannak gyáralapítók, akik talán arról is tudnának mesélni, hányszor fordult meg a fejükben, nem jól döntöttek, amikor ide jöttek. Jobb lett volna továbbra is a fővárosi üzembe járni, vagy maradni a mezőgazdaságban — most a városi-járási pártbizottság titkára arra kérte őket: gondoljanak az üzemben kívüli közéletre is. Neveljenek maguk között olyan kádereket, akik alkalmasak rá, hogy újabb vagy nagyobb közösségek irányítói legyenek, mert ebben a munkásokkollektívában van erő ehhez is. Nagy Zsuzsa

Mit tesz a TIT a munkásművelődésért?

A fejlett ipari országok gazdaságirányítói régen felismerték, hogy a társadalom fejlődésének fontos feltétele az emberek gondolkodásának csiszolódása, műveltségének gyarapodása. Hazánk gyakorlatában is egyre inkább tért hódít ez a felismerés, amelynek megvalósításából a maga eszközeivel jelentősen kivieszt a Tudományos Ismeretterjesztő Társulat is.

A TIT legutóbbi országos küldöttgyűlésének határozata kimondja, hogy „a társulati tevékenység középpontjába kell állítani az ipari munkások, a mezőgazdasági fizikai dolgozók és az ifjúság körében végzendő munkát”. Az elmúlt pár évben a társulat munkájának legjelentősebb tartalmi változását éppen a réteg-ismeretterjesztés átgondolt tervezése eredményezte. Vizsgáljuk meg közelebbről, hogy mit tett a TIT a munkásművelődésért legnagyobb városában, Debrecenben!

A TIT Debrecen városi elnöksége 1972-ben alakult meg. Létrehozását az tette indokoltá, hogy a város lakosainak száma növekedett, és emelkedett az ipari üzemek száma is. Jelenleg az ismeretterjesztő munkát a városi titkár és a 20 fős társadalmi elnökség látja el, amelynek tagjai a szakosztályok, társadalmi szervezetek, testületek képviselői. A tudományos ismeretanyag átadását a TIT a szakelődők közvetítésével végzi. A városi szervezetnek nincsenek külön szakosztályai, hanem a megyei szervezet 23 szakosztályának (14 társadalomtudományi, 9 természet-tudományi) segítségével látja el feladatát. A tagság létszáma megközelítőleg elegendő az igények színvonalas kielégítéséhez, mégis törekszenek az előadók számának bővítésére. Ezt a helyi TIT-szervezetek létrehozásával, a fiatal műszaki értelmiség bevonásával kívánják elérni. Debrecenben jelenleg két üzemi (MGM, BIOGAL), egy munkahelyi (KÓJÁL), három egyetemi (KLTE, DOTE, DATE) és egy főiskolai (Ybl Miklós) TIT-szervezet működik.

Ezek a szervezetek beilleszkednek a vállalati, egyetemi művelődési rendszerbe. Ugyanez mondható el a társulati munkájáról városi szinten, hiszen a TIT munkáját a párt-, állami, társadalmi szervekkel szoros együttműködésben, a város művelődési rendszerének részeként végzi.

A TIT a népgazdasági feladatok megvalósítása érdekében igyekszik hasznos szerepet betölteni a vállalatok, üzemek termelő tevékenységében. A termelést segítő tevékenységük két csoportba sorolható: a termelést közvetlenül segítő, valamint a közvetett hatású, áttételesen érvényesülő ismeretterjesztésre. Az első csoportba tartoznak a közgazdasági, üzem- és munkaszervezési szakmai előadások, sorozatok, tovább- és átképző tanfolyamok (közgazdasági hét, műszaki-tudományos hetek, munkásokakadémia). A másik csoport előadásai szerteágazóbbak, hatásuk a termelésre kevésbé direkt.

A társulat legfontosabb feladatának tekintti a résztvevő munkások tovább- és átképzésében. Ugyanakkor nyilvánvaló, hogy ez alapvetően vállalati feladat, s a TIT ebből részfeladatokat vállalhat.

A Korunk Valósága vetélkedőmozgalomban a TIT már az indulások bekapcsolódott, s ma már sok brigád felkészítést a TIT előadói végzik. 1973-ban 14 ipari üzemben 92 előadás hangzott el. Emellett említést érdemel a TIT részvétele az üzem- és munkaszervezési akadémiában (MÁV Járnyárvitő, Debreceni Dohánygyár húsz előadással); a közzgazdászhat lebonyolításában (31 előadás); a titkárnőképző és az idegen nyelvű tanfolyamok szervezésében, valamint a szakmunkásképző intézetekben végzett világnézetű nevelésben (évi 100—140 előadás).

Külön kell szólnunk az üzemi TIT-szervezetek munkájáról. Úgy tűnik, hogy leginkább az MGM találta meg sajátos feladatát. A szervezet tagjai majdnem teljes egészében megoldják az üzemben belüli ismeretterjesztést. A Korunk Valósága mozgalomban három év alatt 74 előadást tartottak, a szakmai át- és továbbképző tanfolyamokra 4560 órát fordítottak. Megtalálta a helyét a vállalatok művelődési munkájában a BIOGAL üzemi TIT-szervezete. Ma már számos ismeretterjesztő előadás hangzik el az üzemben, és kiemelkedő munkát végez a fiatalok stúdiója. Az Alföldi Nyomda üzemi TIT-szervezete most van alakulóban, munkája az üzem profiljának megfelelően elsősorban a magyar nyelv hirt, a politikai ismeretterjesztő hét programjaira és a Korunk Valósága témáira terjed ki.

Talán kitűnik az eddigiekből, hogy a Tudományos Ismeretterjesztő Társulat valóban komolyan és egyre növekvő arányban vállal részt a munkásművelődésben. Ezt támasztják alá az ipari munkásság körében elhangzott előadások statisztikai adatai. Míg 1972-ben 24 üzemben 350 előadás hangzott el 11 500 dolgozó részvételével, addig 1976-ban 30 üzemben 500 előadást tartottak, amelyet 12 500 dolgozó hallgatott meg. Minőségi ugrás következett meg 1978-ban, ekkor már 49 üzemben 1590 előadás hangzott el, s a résztvevők száma túlépte az 55 ezret.

Ezért — mint azt Orbán Sándornak, a TIT városi szervezetének titkára elmondta — a következő évek feladata az elért eredmények további növelése. Tematikák készítésével, patronálással hatékonyabban kívánja segíteni a TIT a munkahelyi művelődési bizottságok tevékenységét, és szélesíteni igyekszik kapcsolatait a művelődést irányító szervekkel. Folyamatosabbá kell tenni az üzemi TIT-szervezetek belső életét; új szervezet alakítását tervezik a MEDICOR-ban és a Hajdú megyei Állami Építőipari Vállalatnál. A tennivalók között szerepel a társulati mozgalmi jellegének erősítése, a TIT-tagság számának gyarapítása.

Az anyag ne vesszen el...

Az egyre drágább víz

Van olyan település legnagyobb folyónk partján, amely szinte vízen áll, s mégis húsz kilométer távolságból kapja a nélkülözhetetlen folyadékot, a vízszivárgó, a sajátja annyira szennyezett, hogy öntözésre sem jó... S egy másik adalék témánkhoz, még inkább elgondolkodtató. Idén — a legmelegebb időszakban — háromszáz településen, azon belül ötven városban kellett átmeneti víztorlódást elrendelni. A víz: értékebb — s mind drágábbban megszerzhető — nyersanyagunk. Ugyanakkor felszíni vízünk kilencvenhat százaléka a határon túlról érkezik. Gyakran nagyon szennyezett. S ezért vízgondjaink enyhítése elkerülhetetlen a fokozódó nemzetközi együttműködés nélkül. Amire már vannak határozó példák. Igaz, az ellenkezőjére is.

Ha valakinek olcsó

Látszatra a korábban állítottakat cáfolva: a víz olcsó. A földhasználóknak — bár a legutóbbi időben kétféle emeltek a termelői árat — mindenképpen az. Az ivóvíz minden köbméteréhez kétszer annyi az állami támogatás, mint amennyit a fogyasztó fizet; az ő pénz-tárcáját egyharmada terheli csupán. Velelőn-e, hogy pazarló a földhasználás, s nem jut kellő figyelem arra, mi a sorsa a szennyezett víznek? Elgondolkodtató arány: a városi, emeletes épületekben élő családok a huszonné-harmincszorosát (D) használják fel annak a vízmennyiségnek, amennyit a községben, saját családi házában lakó, s a maga kútvizet vevő család fogyaszt. Ennek ellenére a vízidő a családi kiadások között nem szerepel lényeges tételeként, még ott sem, ahol van vízóra.

Földmérések igazolták: a közműves vízellátásban részvételű családoknál a ténylegesen igénybe vett mennyiség 15—17 százaléka folyik el fölöslen, figyelmen kívül, nemtorlódomságból, felelőtlenségéből. Az ellenőrk találtak olyan helyet, ahol hetedik óraja hűtőket a csapból folyó vízben az egyetlen üveg üdítőfűt, ami már nem tért be a hűtőszekrénybe... Így némi keserű mosollyal nyugtatjuk azt az örvendetes tényt, hogy 1980 végére a lakosság háromnegyede vezetékes — egészséges! — vízzel ellátott településen él majd.

Milliárdok itt és ott

Bármennyi pénz kérének a földhasználóktól a víz köbméteréért, előteremtésének költségeit akkor is jórészt a társadalmi közös pénztárból kell fedezni, mert akkorak a költségek, különösen a tisztítási esetében. A vízszennyezés közvetlen kára évente már 1,5—1,8 milliárd forint; egy évtized alatt megkétszereződött. Holott ugyanezen évtized alatt csupán a vízminőség védelmére 8,5 milliárd forintot költöttek el. Ennek hiján — mondják a szakemberek — vizünk tekintélyes része földhasználatlanul elszennyeződött volna. Ha behunyánk a szemünket, akár impónáló adatokként is hallgathatnánk: 1,1 millió köbméterrel bővült 1970 és 1978 között a napi ivóvízfelhasználás, s a tavalyi, összesen hatmilliárd köbméteres — népgazdasági — fogyasztás 1990-re már 12 milliárd lesz. De: mennyiért?!

Sokféle ügytelenségünk növeli a természeti tényezőkből következő terheket. Így például a hatvanas években vízszegény területeken vízigényes iparágak, új telepek sorát hozták létre, 30 ezer fővel növelték a foglalkoztatottak létszámát; a folyamat ma sem szűnt meg, de lassult, szempont lett — mert növekvő költség — a vízszegény lehetőség. Ez az egyetlen tény is érthetővé teszi a Minisztertanács közelmúltban hozott határozatát az ipari vízgazdálkodásról, hiszen már vannak példái annak, hogy a jelentős termelésbővítést a vízfelhasználás fokozása nélkül oldották meg nagyüzemek. Az a baj, hogy ezek példák még, s nem az általános gyakorlat jellemzői. Holott a vízgazdálkodás elnevezés egyben a feladat megjelölése is, mert gazdálkodni kell. A népgazdaság egésze, a társadalmi élet békülne meg ennek mellőzésével, hiszen az iparban a víznek ma már semmivel sem kisebb a jelentősége, mint más nyersanyagok, vagy akár a termelőberendezéseknek.

Közérdek, közteendő

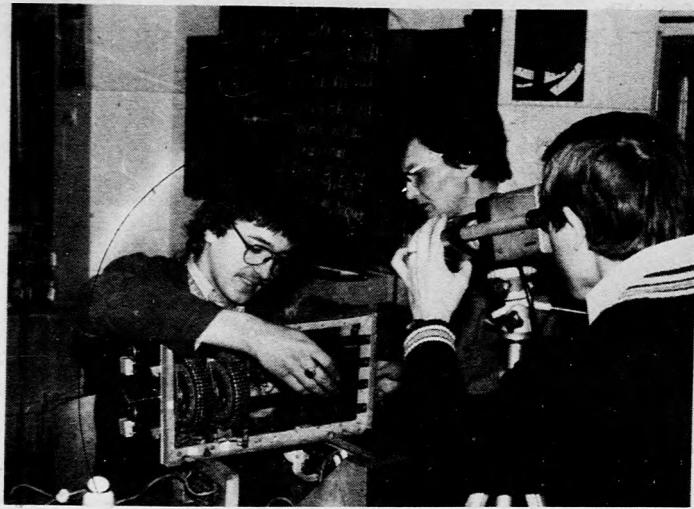
Vannak megyék, ahol minden száz lakosból 90—91 vezetékes vízzel használ, s olyan hasonló közigazgatási egységek szintén, ahol ez a szám alig halad túl az ötvenen. Nagyon ma még a területi aránytalanságok, ahogy a települések közötti eltérések is szintén tetemesek. S akkor csak említjük a termelőgazdai teendőket, például az ipari vizek többszöri felhasználásának széles körben történő alkalmazását, a mezőgazdasági területek belvízvárainak csökkentését, a folyók védőműveinek építését, s annak a feszültségnek a feloldását, amit a víztermelő képesség és az elosztó hálózat egyensúlyának, illetve a kiegyenlítő tárolóknak a hiánya okoz.

Furcsán hangzik, de így igaz: a legutóbbi másfél-két évtizedben hazánkban — a fejlett ipari országokban már korábban — a víz az értékes nyersanyag rangjára emelkedett. Ezt azonban a közgondolkodás lassan észlelte, s még lassabban érvényesítette a gyakorlatban. Ezért a közérdek, ami a vízgazdálkodásban rejlik, egyben közteendő.

(Következik: A konstruktőr lelkiismerete)
Mészáros Ottó

Az ORION Rádió és Villamosági Vállalat szocialista brigádjai felajánlották, hogy hatvanmillió forint értékű importból származó alkatrészt pótolnak hazai gyártmánnyal. Az Uránus típusú jól sikerült — televíziós készülék sorozat darabszámát növelik. Ez a készülék kizárólag félvezetőket tartalmaz elektroncső helyett, s ezáltal kevesebb energiát fogyaszt mint a korábbi konstrukciók.

Korszerű oktatási bázis a debreceni Postaigazgatóságon

Korszerű körülmények között képezik a leendő szakembereket a Postaigazgatóságon, a Galamb utcai bázis-üzemben. Itt kapott helyet a hír- és távközlés két szakmai ágazata, a távközléstechnikai hálózatszerelő és érettségi vizsgához kötött kapcsolástechnikai műszerész csoport. A Tisztántul legkorszerűbben felszerelt üzemi oktatási bázisban több mint 50 tanuló készül élethivatásának elsajátítására, de itt folyik évente több száz felnőt dolgozó szakmai továbbképzése is. A bonyolult távközléstechnikai berendezések szakmai megértéséhez, annak szakmai és gyakorlati elsajátításához a korszerű oktatási feltételek maximálisan biztosítva vannak. A

tanműhelyben megtalálhatók a működőképes modellek, szemléltetőeszközök, mozgóképes filmzés, képmagnós visszajátzás és a zárlánú televíziós rendszer. A korszerű oktatási feltételek adták. A tanulóknak tanműhelyi képzésen kívül rendszeres termelői tevékenységet végeznek a Postaigazgatóság és a Posta éves tervének teljesítése érdekében. Ez évben 350 új tanuló állomást kapott, akik bekapcsolódtak a köznevelés részére. Ez Debrecen városra megállapított éves bekapcsolási terv teljesítésének 15 százaléka. Felvételükön a korszerű szakemberképzés audiovizuális folyamata látható.

Lék Gábor

Munkaszervező iroda a DOTE-n

11-600. Hasznos telefonszám, érdemes megjegyezni. Debrecenben nagyon sok ember hívhatja, főleg azok, akik pótmamát akarnak egy-két estére gyermekük mellé, alkalmi vagy rendszeres takarítót keresnek lakásuk tisztán tartásához, korrepetitorra van szükségük, vagy akik mezőgazdasági és egyéb alkalmi munkát szeretnének végeztetni.

A Debreceni Orvostudományi Egyetem KISZ-bizottságának munkaszervező irodája által szervezett szolgáltatásokat sokan veszik igénybe. Ezt Kovács Katalin negyedéves orvostanhallgatótól tudom, aki KISZ-megbízás-ként vállalta, hogy adminisztrálja a telefonon beérkező megrendeléseket és a munkát kiosztja.

Szeptember 15-e óta működik irodánk. Korábbi évfolyamoknál hasonló vállalkozás nem volt. A mi csoportunk szervezte meg és már indulókat csatlakoztak hozzánk az Orvostudományi Egyetem más szakán tanuló fiatalok, a Kossuth Lajos Tudományegyetem és a Tanítóképző Főiskola hallgatói.

Beszélgetésünk ideje alatt többször megsörren a telefon. Katalin felemeli a kagy-

lót, barátságos hangon válaszol a megrendelő kérdéseire, majd jegyzeteibe tekint és időt egyeztet.

Olyan nagy az érdeklődés, hogy az alkalmi munkát végeztetők kéréseit napok óta le kell mondanunk, mivel csoportunkat már hosszú ideig elláttuk munkával. Legnagyobb megrendelőnk a műanyaggyár. Egy-egy hét végén 15 lány és 11 fiú dolgozik a vállalatnál, hét közben pedig öt fiú megy mindennap az éjszakai műszakba. A korrepetálás iránt is nagy az érdeklődés, a pótmamaszolgálatunk viszont nincs kellően kihasználva. Arra kérjük a szülőket, hogy legalább egy nappal a kért időpont előtt forduljanak hozzánk. Az azonnali kérésnél is legkevesebb két óra alatt tudjuk a pótmamát értesíteni és a helyszínre küldeni.

A DOTE KISZ-bizottságának munkaszervező irodája hétfőtől péntekig 15 órától 16 óráig hívható a 11-600-as telefonszámon. A pótmamaszolgálatért 20, alkalmi és a rendszeres takarításért 25-30, a korrepetálásért tanítványtól függően 25-60 forintot számolnak óránként.

Farkas János

Szomszéd megyék életéből

Megalakult a MAB

A szegedi, a pécsi, a veszprémi és a legutóbb 1976-ban Debrecenben létrehozott Akadémiai Bizottság után megalakult a Miskolci Akadémiai Bizottság — írja a Déli Hírlap. Az új akadémiai bizottság a többihez hasonlóan egy egész tájegység, jelen esetben három megye, Borsod-Abaúj-Zemplén, Heves és Nógrád tudósait, szakembereit fogja össze a közvet tudományos feladatainak megoldására.

A helyi szakemberek szerint az akadémiai bizottság jelentős hiányok pótlására ad majd lehetőséget. A korábbiakban nehezen találtak egymásra a közelálló tudományterületek munkásai, s elsikkadt a nem műszaki jellegű tudományágak jelentősége. A MAB létrejötte várhatóan új fejezetet nyit Észak-Magyarország tudományos életében.

Almalüzem Fegyverneken

A Szolnok megyei Néplap adta hírül a fegyverneki Vörös Csillag Termelőszövetkezet által épített almalüzem átadását. A Debreceni Konzervgyárral közösen létrehozott almaléprezselőház a gyár szállította a hidraulikus csomagprést, a felhordó- és a válogatószalagot, a pépesítő-berendezést és a 315 hektoliteres előtárolótartályt. A telepen két műszakban naponta 600 mázsa almát dolgoznak föl, amelyből a Debreceni Konzervgyárban nyugati exportra készítenek sűrítmenyt.

Autópálya Nyíregyházán?

Nyíregyháza fejlesztési tervének tárgyalásáról tudósítja olvasóit a Kelet-Magyarország. Tulajdonképpen nincs szó új terv készítéséről, pusztán a hosszútávú fejlesztési elképzelések szokásos, ötévenkénti felülvizsgálatát, módosítását végezték el a szakemberek.

Kiderült, hogy a korábbinál nagyobb figyelmet kell fordítani a városkörnyéki településeken élő emberek körülményeinek javítására. A jövőben hat ilyen település fejlesztését igazítják Nyíregyháza életéhez.

A módosítás során felmerült a várost érintő autópálya létesítésének lehetősége. Ha az elképzelések valóra válnak, az M 3-as út halad majd a város határában — az ezredforduló táján.

G. L.

Szabályváltozások a KRESZ-ben

A KRESZ egyes rendelkezéseinek hivatalos értelmezésére a közlekedési- és postaiügyi miniszter a belügyminiszterrel együtt a következő állásfoglalásokat adta ki.

A „Előzni tilos”, illetőleg a „Tehergépkocsival előzni tilos” jelzőtábla hatálya alá eső útszakaszon az előzést nemcsak megkezdeni, hanem a már korábban (tehát még a jelzőtábla elérése előtt) megkezdett előzést tovább folytatni is tilos. Ennek megfelelően csak az az előzést tekinthető szabályosnak, amelyet a tilos jelzőtáblánál (a tilalmi jelzőtábla elérése előtt) befejeznek.

Az „Előzni tilos” és a „Tehergépkocsival előzni tilos” jelzőtáblával elrendelt előzési tilalom — mindazokban az esetekben, amelyekben a balról végzett előzésre vonatkozik — vonatkozik a balra bekanyarodási szándékát jelző és szabályszerűen besorolt jármű jobbrol történő előzésére is. A kikerülést azonban önmagában sem az „Előzni tilos” sem a „Tehergépkocsival előzni tilos” jelzőtábla nem tiltja.

Az előzés akkor tekinthető megkezdettnek, ha az előzésbe kezdő jármű már kihűzött a megelőzni kívánt jármű mögül az úttestnek arra a részére, amelyen az előzést végrehajtja és a megelőzni kívánt járművet annyira megközelítette, hogy annak irányváltoztatása az előzésbe kezdő járművet már zavarná.

Ha a forgalmi sávokat jelző útburkolati jelek nem láthatók, úgy kell közlekedni, mintha az úttesten ilyen útburkolati jelek nem lennének. Ilyen esetben tehát személynélküli járművel a belső forgalmi sávban (sávokban) folyamatosan haladni — a KRESZ 36. §-ának 2. bekezdésében meghatározott esetet kivéve — nem szabad.

A KRESZ 37. §-ának 5. bekezdésében meghatározott járművekkel abban az esetben is szabad szombat (és munkaszüneti napot megelőző napon) 12 órától vasárnap (és munkaszüneti napon) 24

órát közlekedni, ha a jármű pótkocsit vontat.

A körforgalmat keresztező villamosnak a körforgalomban haladó járművekkel szemben akkor is elsőbbsége van, ha olyan útról érkezik a körforgalomhoz, amelyen (a körforgalom előtt a „Körforgalom” jelzőtábla alatt), „Elsőbbségadás kötelező” vagy „ÁLLJ! Elsőbbségadás kötelező” jelzőtáblát helyeztek el.

A KRESZ 40. §-a (5) bekezdésének k) pontjában meghatározott megállási tilalom csak a járdára vonatkozik, az úttest és a járda közötti (járda) nem minősülő) útrészre nem.

Aki túlméretes vagy különleges jármű egy vagy több hátsó tengelyrel külön kormányozza, vezetőnek tekintendő, és meg kell hogy feleljen a KRESZ 4. §-ában foglaltaknak.

Lakott területen levő párhuzamos közlekedésre alkalmas úttesten, amelyen a forgalmi sávokat útburkolati jelek választják el egymástól,

a belső forgalmi sávban (a belső forgalmi sávok valamelyikén) a megengedett sebességnél lassabban haladó jármű mellett a külső forgalmi sávban el szabad haladni. Az elhaladás abban az esetben sem szabálytalan, ha annak megkezdése előtt és befejezése után a gyorsabban haladó jármű — a lassabban haladó jármű veszélyeztetése nélkül — forgalmi sávot váltogat.

A gépjárművezetői engedély lassú jármű, segédmotoros kerékpár, valamint állati erővel vont jármű vezetésére abban az esetben is jogosít, ha egyébként az engedély a vezető érvényes alkalmassága miatt érvénytelen.

(Megjegyzés: az ilyen jármű vezetőjét is természetesen kötelezik a KRESZ 4. §-ának (1) bekezdésében foglaltak. Nem vezethet tehát a vezető lassú járművet, segédmotoros kerékpárt, illetőleg állati erővel vont járművet sem, ha a jármű biztonságos vezetésére képes állapotban nincs. A gépjárművezetésre egészségi szempontból alkalmatlannak nyilvánított személynek tehát fokozott gondossággal kell — saját felelősségére — mérlegelnie, hogy egészségi állapota nem teszi-e alkalmatlanná a lassú jármű, a segédmotoros kerékpár, illetőleg az állati erővel vont jármű vezetésére is.)

Javuló kulturális munka az ÁFÉSZ-ekben

Az utóbbi években megjelent párt-, állami és más felsőbb szintű határozatok, javaslatok, állásfoglalások, valamint a közművelődésről szóló törvény jegyében a megyékben tevékenykedő ÁFÉSZ-ekben is alaposabbá, konkrétabbá vált a kulturális munka.

Hajdú-Bihar megyében jelenleg 7 ÁFÉSZ-könyvesbolt működik. Szövetkezeti könyvtárak vannak Polgáron, Püspökladányban, Hajdúnánáson, Balmazújvárosban, Derecskén, Berettyóújfaluban és Hajdúböszörményben. E

boltok forgalma 1978-ban 54,3 százalékkal volt magasabb mint 1977-ben. Az ideai szám adatok szerint a bevétel ismét emelkedett.

Az öntevékeny művészeti néphagyományok gyűjtésével, a dal- és táncművelés ápolásával, a népi díszítő értékek megőrzésével, az énekkari hagyományok ébren tartásával, a népi hímezés újjászülésével.

ÁFÉSZ-kézimunkaszakörök például Hajdú-Biharban 10 fogyasztási szövetkezetben tevékenykednek. Legnagyobb a berettyóújfalui, amelynek 100 tagja van. A hímezéseket,

szébbnél szebb munkákat a szövetkezetek kiállításokon mutatják be, sőt a múlt évben már megyei szintű népi díszítő seregszemle is volt Debrecenben, a KPVD SZ József Attila Művelődési Házában.

Az énekkari hagyományok ápolásában a hajdúszovátai Sárrett menti ÁFÉSZ-ek dolgozóinak járunk az élen. A néptáncszervezők közül a debreceni ÁFÉSZ és a Jármyújvárosi Bocskai táncgyűjtése arat évről évre megérdemelt sikert.

Rendszeres a klubélet is Hajdúhadházon, Debrecen-

sok következtében folyamatosan csökken a községi tanácsok száma, a hatvanas évek elején működött mintegy 1800 tanács helyett ma 1422 igazgat 3026 községi települést. Ezek között szerepel egyébként a 315 nagyközség is. Összesen 715 önálló és 714 közös tanács van az országban.

A legutóbbi és a korábbi helyzettől alapvetően eltérő változás a községekben zajlott le. Az 1971-ben megalakított harmadik tanácsörvény — a községi tanácsok munkájának eredményesebbé tétele, a kisebb települések fejlődésének, ellátásának fokozottabb biztosítása stb. — a jelentős intézkedések, újabb megoldások egész sorára készítette az illetékes központi szerveket.

Ezek közé tartozott a nagyközségi kategória — a városiasodás „felsőbb osztályának” — megteremtése, a községi közös tanácsok — a székhely — és a társközségek összevont igazgatásának — létrehozása, majd később egyes városok és a közeli községek újszerű együttműködésének, az úgynevezett város környéki kapcsolatoknak a legalizálása. E változá-

sok következtében folyamatosan csökken a községi tanácsok száma, a hatvanas évek elején működött mintegy 1800 tanács helyett ma 1422 igazgat 3026 községi települést. Ezek között szerepel egyébként a 315 nagyközség is. Összesen 715 önálló és 714 közös tanács van az országban.

A legutóbbi és a korábbi helyzettől alapvetően eltérő változás a községekben zajlott le. Az 1971-ben megalakított harmadik tanácsörvény — a községi tanácsok munkájának eredményesebbé tétele, a kisebb települések fejlődésének, ellátásának fokozottabb biztosítása stb. — a jelentős intézkedések, újabb megoldások egész sorára készítette az illetékes központi szerveket.

Ezek közé tartozott a nagyközségi kategória — a városiasodás „felsőbb osztályának” — megteremtése, a községi közös tanácsok — a székhely — és a társközségek összevont igazgatásának — létrehozása, majd később egyes városok és a közeli községek újszerű együttműködésének, az úgynevezett város környéki kapcsolatoknak a legalizálása. E változá-

sok következtében folyamatosan csökken a községi tanácsok száma, a hatvanas évek elején működött mintegy 1800 tanács helyett ma 1422 igazgat 3026 községi települést. Ezek között szerepel egyébként a 315 nagyközség is. Összesen 715 önálló és 714 közös tanács van az országban.

A legutóbbi és a korábbi helyzettől alapvetően eltérő változás a községekben zajlott le. Az 1971-ben megalakított harmadik tanácsörvény — a községi tanácsok munkájának eredményesebbé tétele, a kisebb települések fejlődésének, ellátásának fokozottabb biztosítása stb. — a jelentős intézkedések, újabb megoldások egész sorára készítette az illetékes központi szerveket.

Ezek közé tartozott a nagyközségi kategória — a városiasodás „felsőbb osztályának” — megteremtése, a községi közös tanácsok — a székhely — és a társközségek összevont igazgatásának — létrehozása, majd később egyes városok és a közeli községek újszerű együttműködésének, az úgynevezett város környéki kapcsolatoknak a legalizálása. E változá-

sok következtében folyamatosan csökken a községi tanácsok száma, a hatvanas évek elején működött mintegy 1800 tanács helyett ma 1422 igazgat 3026 községi települést. Ezek között szerepel egyébként a 315 nagyközség is. Összesen 715 önálló és 714 közös tanács van az országban.

talán jelét tapasztalhatta a lakosság. Különösen a legfontosabb társadalmpolitikai célok — a lakásépítés, a gyermekintézmények létrehozása, a közművesítés, az egészségügyi ellátás stb. — megvalósításában volt mindenfelé előrehaladás.

Ha pedig az állampolgároknak hatóságú ügyeik adódna, túlnyomó többségükben ma már a helyi egységes szakigazgatási szerv is elintézi, s nem kell minduntalan a járási székhelyre utazniuk. A nagyobb lehetőségek, a pozitív változások a lakosság segítőkészségét is megnövelték, s mintegy „viszonzként” évente több milliárdos értékű társadalmi munkát vállaltak a kisebb-nagyobb falvakban.

Az igazsághoz azonban hozzátartozik: az utóbbi időben a népgazdasági szűkös helyzetből adódóan a falvakban is körülményesebbé vált a fejlesztések, néha még a legszükségesebb beruházások megvalósítása is, s az igények és az anyagi lehetőségek összehangját a legfontosabb rangsorolással se lehet mindig fenntartani. S bár a lakosság tisztában van vele, hogy ezek a szigorúbb gazdasági feltételek a népgazdasági egyensúly helyreállítását célozzák, az állampolgárok egy része mégis kizárólag a tanácsok „számlájára” írja az elhalasztott beruházásokat. Ezek a körülmények néhol a tanácsoktagság aktivitására is kedvezőtlen befolyást gyakorolnak, de a meghosszabbított választási ciklus is többeket fáradtá, fásulttá tett.

Ha mindehhez hozzáveszünk, hogy — egy friss felmérés szerint — mintegy 2600 hatáskör gyakorlása hátrul a községi szakigazgatási szervekre, helyzetük aligha szorult bővebb magyarázatra. És mégis: a tanácsok, s a községi apparátusok dolgozóinak túlnyomó része a nehézségek ellenére igyekszik becsülettel helytállni a közéletben és a hivatali irodákban, elvégezni mindazt, amire a lakosság megbízta őket. Ezért pedig most is — amikor átmenetileg talán nem olyan látványosak az eredményeik — elismerést és tiszteletet érdemelnek.

Németh Géza

Amint arról már bihari Napló korábban is beszámolt, 1979. december 2-án Püspöki kerület sor a szövetkezetek, népdalkörök, terazenekarok első bemutatójára. Belső-Szatmár, Székely-Bihar megyei seinek adott rangos alkalmat ez a ahol a mezőgazdasági gyászati szövetkezet vagy közösen a csoportok országos szakemberek — Olcs. Emődi György, Zsigmond, Alföld István — mint zsűri utolsó sorban a széles érdeklődő közönség más előtt adhattak tudásukról, felgyűrl.

Váncsa Miklós, tsz-szövetség titkár mondogta megnyitáson: „Megtisztelő, hogy a területi megrendezésével a har megye érdekelt szerveit biztatók meületi találkozóra tes jelentette be rami önmagában is hogy valós igények országos szervek nyezése.”

Mint megtudtuk, ban még Ajkán, ron, Gyöngyösön és sön lesz hasonló rendezvények, mintegy 125-130 szti együttes részvétel.

A találkozó célján a megnyitót: „... kezetekben dolgozó találkozzanak e kerüljenek közelebb hozz... népünk zenei hagyományával, megszólal szolgájk a nemzeti közkinccse tételét.”

A kétnapos püspöki találkozó impozáns tésze, górdülékes tása, a csoportok a tót műsor színvonalát segítő-bírók m színpadon levők m lelkesítő kapcsolata műsorok és táncművények bizonyára ideig tartó, kellemes és élményt nyújtotta résztvevőnek.

Szűkebb hazánk, Bihar szövetkezeti sei derekban kivett ebből. 13 csoport Püspökladányba és valamennyien álltak, a közműlt nyitva is előrehalad lődésről adtak tanús laszott műsoranyag ta forrásból” merite dalsokraik egyre ban vannak megk va. Jobban tekintet nak környezetük dár sa sajátosságaira, változatos megszór dá a szereplésük, ha szabadult éneklés, nyian elismerést és érdemelnek ve együtt ezért a szép ért — mondotta a napon megnyitójába fert Imre, a MESZÓ helyettese —, akik a napok nehéz munkáj közös muzsikálásba nek és találnak fe szórakozást, kikapc Elismerjük, hogy áldó vállaltak e közösségi val, de ezzel kiv hallgatóság, a társad utókor megbecsülését.

A fellépés sorozóva megyei szöv együttesekről az al lemenyt mondhajuk

A biharnagybajom kör — vezetője Györ — meggyőző, tudatos sa, jó hangzása szép további sikereket se

A darvasi pávakör é együttes — Barta Vin zetésével — főleg a s élet dalaiból hozott jó környezetéből. A két további együttes sz

A népzene szolgálatában

A szövetkezeti pávakörök területi bemutatójáról

Amint arról már a Hajdú-bihari Napló korábban is hírt adott, 1979. december 1-én és 2-án Püspökladányban került sor a szövetkezeti pávakörök, népdalkörök és citerazenekarok első területi bemutatójára. Békés, Szabolcs-Szatmár, Szolnok és Hajdú-Bihar megyék együtteseinek adott rangos szereplési alkalmat ez a találkozó, ahol a mezőgazdasági és foglalkozási szövetkezetek által vagy közösen fenntartott csoportok országosan ismert szakemberek — *Olsvai Imre, Cs. Emődi Györgyi, Karsai Zsigmond, Alföldi Borusz István* — mint zsűri, de nem utolsósorban a szép számú érdeklődő közönség és egy-egy előtt adhattak számot tudásukról, felkészültségükről.

Váncsa Miklós, a megyei tsz-összettség titkárhelyettese mondotta megnyitó szavaiban: „Megtisztelő számunkra, hogy e területi találkozó megrendezésével Hajdú-Bihar megye érdekvédelmi szerveit biztásk meg. A területi találkozóra 25 együttes jelentette be részvételét, ami önmagában is kifejezi, hogy valós igényekre épült az országos szervek kezdeményezése.”

Mint megtudtuk, hazánkban még Ajkán, Dombóváron, Gyöngyösön és Kiskőrösön lesz hasonló rendezvény a közeljövőben, összesen mintegy 125–130 szövetkezeti együttes részvételével.

A találkozó céljáról is szólt a megnyitó: „... a szövetkezetekben dolgozó emberek találkoznak egymással, kerülnék közelebb egymáshoz... népzenei zenéjének, zenei hagyományának ápolásával, megszólaltatásával szolgálják a nemzeti kultúra közkincsét.”

A kétnapos püspökladányi találkozó imponáns előkészítése, gondúteremtő lebonyolítása, a csoportok által nyújtott műsor színvonalának, a zsűri segítő-bírói munkájának, a színpadon levők és a nézők lelkesítő kapcsolata, a gálaműsorok és táncok rendezvények bizonyára hosszú ideig tartó, kellemes emléket és élményt nyújtottak minden résztvevőnek.

Szűkebb hazánk, Hajdú-Bihar szövetkezeti együttesei derekasan kivették részüket ebből. 13 csoport jött el Püspökladányba megérkezve, és valamennyien jól helytálltak, a közelmúlthoz viszonyítva is előrehaladást, fejlődést adtak tanúságot. Választott műsoranyaguk „tisztá forrásból” merített. Népdalcsokrai egyre gondosabban vannak megkomponálva. Jobban tekintettel vannak környezetük dalanyagára, sajátosságaikra, a műsor változatos megszólaltatására. Nem leckezerű felmondás a szereplésük, hanem felhasználó ének. „Mindannyian elismerést és dicsőítést érdemelnek vezetőikkel együtt ezért a szép munkáért — mondotta a második napon megnyitójában *Szeifert Imre*, a MESZÖV elnökhelyettese —, akik a hétköznapi nehéz munkájuk után a közös muzsikálásban keresnek és találnak felüdülést, szórakozást, kikapcsolódást. Elismerjük, hogy áldozatot is vállaltak e közösségi munkával, de ezzel kivívják a hallgatóság, a társadalom, az utókor megbecsülését is.”

A fellépés sorrendjében szólva megyei szövetkezeti együtteseinkről az alábbi véleményeket mondhatjuk:

A biharnagybajomi pávakör — vezetője *Györfi Gyula* — meggyőző, tudatos előadása, jó hangzása szép jövőt, további sikereket sejtet.

A darvasi pávakör és citeraegyüttes — *Barta Vincéné* vezetésével — főleg a summás dalaihoz hozott jó műsort környezetéből. A két részleg további együttes szereplése

bizonyára sok örömet fog még szerezni a művelőknek és hallgatóknak egyaránt.

A zsákai citeraegyüttes — vezetője *Szabó József* — nevéhez méltóan elsősorban citerajátékkal jeleskedett biharnagybajomi dalcsokraival. Jó volna, ha a meglévő szövegeiket mellé további énekeket nyernének meg közös szereplésre a minél változatosabb műsor miatt.

A nádudvari citeraegyüttes — *Lantos András* vezetésével — elsősorban iskolás korú fiatalokból áll. Dalcsokrai, játékaik élményt nyújtó, azonban a hangszeres technikai ismeretbővítés és énekekkel való kiegészülést továbbfejlesztik jelentősen.

A hajdúszoboszlói pávakör — *Antal János* vezetésével — igen hangulatos, életteli előadásban szólaltatta meg saját környezetéből válogatott, szép dalcsokrait. A citerák mellett furulyacsoport beillesztése úde színfoltként hatott.

A hajdúdorogi népzenei együttes — *Jenes Mihály* vezetésével — választékos műsorával, annak meggyőző előadásával és igen szép hangú női szólójával egyaránt megnyerte a zsűri és a közönség tetszését.

A görbeházi pávakör — *Csöke József* vezetésével — a találkozó egyik igen kellemes meglepetése volt. Görbeháza, Bagota és környéke szép dalait igen jó előadásban hallhattuk tőlük. Rövid idő alatt igen szép fejlődést értek el. Műsoruk még jobb szerkesztésével és belső arányai fejlesztésével sok szép sikert elérhetnek!

A hajdúhadházi — téglási pávakör — *Vass Sándor* vezetésével — a megyei együttesek közül AFESZ-különdíjas lett ezen a bemutatón. Egészen új együttesről van szó, ez volt az első nyilvános szereplésük, de a tudatos, szorgalmas munka máris eredményt hozott. Hangulatos, precíz előadásukkal rászolgáltak a különdíjra! E csoportban feltalálható a többszámú éneklés lehetősége, amelyet célul is kitűztek.

A vámospécsi pávakör — vezetőjük *Tarján Sándor* — saját vidéke népdalait egyszerű eszközökkel, természetes szépségével, meggyőző előadásban hozta közönség elé. A csoport tagjainak többsége az idősebb korosztályból való. Helyes lenne, ha a fiatalok aránya javulna.

A hajdúhadházi Ortutay Gyula pávakör — *Kanczel János* vezetésével — a tsz-különdíjat nyerte el a bemutatón. Nagyszerű dalcsokrai, a helyi és Bartók-gyűjtésű népdalok változatos, hangulatos előadása méltán változtak ki vastapsot. Szép műsort hoztak!

A tépei pávakör — vezetőjük *Szöllősi Olivér* — műsorát egyszerűen általánosan ismert népdalokból, másrészt saját vidéke dalanyagából válogatja — jól. Előadásuk hangulatos volt, bár egy-két zavaró körülmény becsúszott az énekes és a citerák közé.

A hajdúnánási ifjúsági citeraegyüttes — *Csiha Gyuláné* vezetésével — a tsz ifjúsági díj tulajdonosa lett, megérdemelten. Tagjai valamennyien fiatalok. Jó műsoranyagukat formabontó módon hozták — bevezető rigmussal, karikázóval, a dalok változatos éneklésével, hangszerelésével.

A konyári népdalkör — *Kállai János* vezetésével — korukat meghazudtoló fiatalos hangzással, egészséges, szép énekléssel, meggyőzően mutatta be a műsorát. További sikerek várnak rájuk!

Természetesen akadt a zsűrinek kritikai mondanivalója is. Szóval tette a népdalcsokrok gondosabb összeválogatá-

sát, a választékosabb és változatosabb előadást, a magyar népdalhoz méltó tempó és dinamika megtartását, a citerajátéktól mentesen, a citerák gondosabb hangolását, az énekhang és citera jobb kapcsolatlak biztosítását, a csoportfőnökök tarkaságainak, túlzásainak kiiktatását.

A szövetkezeti pávakörök püspökladányi területi bemutatója jól szolgálta a népzenei együttesek további munkáját is. Teljesítették vele a minősítési rendszer szomszédolási előírásait. Az 1980. évi megyei, majd az 1981. évi országos minősítésük előtt alkalmuk volt erőfelmérésre, segítséget kérni tanácsok elnyerésére, egymás jobb megismerésére. Mindemellett felhasználható, szép emlékeiket a hallgatóság nagy szeretettel befogadta.

Köszönet illeti a szövetkezeti szerveket, hogy ezzel a rendezvénnyel is alátámasztották Kodály megállapítását: „A népzene iránti érdeklődés nőttön-nő.”

Szathmári Károly

MEGJELENT AZ ALFÖLD DECEMBERI SZÁMA

Dicséretes hagyomány, hogy az Alföld szerkesztő bizottsága időnként egy-egy számot a határainkon kívül élő s ható magyar irodalom bemutatásának szentel, gondot fordítván arra is, hogy a sorsközösségben velük együtt élő más ajkú népek mai költészetéből is ízelítőt kapjon az olvasó.

Ezúttal jugoszláviai magyar szám megjelöléssel jelent meg a folyóirat decemberi példánya. Az elsősorban vajdasági magyar irodalom néven ismert író-, költő-, irodalmár-műveket egy-egy alkotása, valamint tanulmányok alapján ismerkedhetünk a „szó-lakta” táj irodalmi hagyományával, nemzedékeivel, illetve mai szerb és horvát költők verseivel.

Az első áttekintés elbeszéléseit, verseit a hatvanas években kibontakozó „idősebb” és „középnemzedék”, valamint az Új Symposion körül szerveződő avantgarde nemzedék egy-egy jellegzetes alkotójának műveiből válogatták. Itt jelent meg *Herceg János Árnay* és *Varga Zoltán* Folyópart szünyogirtással című elbeszélése, valamint *Acz Károly* *Batyum*, *Pap József* *Ez van a fényképen és Koncz István* a palánk című verse. *Fehér Ferenc* verses rádiódramája, az Ördögmalom szüsztyvillom az alkotás kinyitójáról. *Pomogáts Béla* tanulmánya zárja az első fejezetet: Nemzedékek a vajdasági magyar irodalomban című tanulmányával.

A második részben az Új Symposion körül fellépő, az újvidéki egyetemen nevelődött fiatalok közül *Tolnai Ottó*, *Wilhelm dalai* — ből olvashatunk részleteket, valamint *Ladik Katalin* *Bartók Béla* című versét és *Gion*

Nándor A késdobáló című tévéjátékát. Igen érdekes *Szokolczay Lajos* Érték és valóság című írása, amelyben a jugoszláviai magyarság társadalmi, szociális helyzetéről közöl fontos ismereteket, s azt is meggyőzően bizonyítja, hogy egyazon valóságból fakad a valóságfeltáró szociológia és az Új Symposion avantgarde lírája. Ez a valóság a jugoszláviai magyarság helyzetéből fakad, hagyományok és tapasztalatok, élmények alapján, s az ebből létrehozott esztétikai érték nem csupán egy nemzetiségi kisebbség féltve őrzött kincse, hanem része az egyetemes magyar kultúrának.

Fiatalköltőket szolgált meg a folyóirat következő szerkesztett csokra. *Gulyás József*, *Jung Károly*, *Sziveri János* és *Sinkovits Péter* szól nemzedékéhez és mestereihez, néphez és hazájához. *Csapody Miklós* pedig érenyeiket és kifogásait ismerteti tanulmányában. *Tamárs Attila* Magyar irodalomkutató és kritikusok Jugoszláviában címmel közli vázlatképeit a vajdasági magyar irodalom-történekekről és kritikusokról.

Dudás Kálmán fordításai nyomán mai szerb és horvát költők verseivel ismerkedhetünk a továbbiakban, amelyet *Kósa László* ismertette zárr, amelyben a szlovéniai magyarok társadalmi és kulturális életéről értekeznek. *Simon Zoltán*, *Bartha Zoltán*, *Benkő Akos* és *Balogh Ernő* egy-egy könyvismertetése teszi teljessé a jugoszláviai élő magyar irodalom bemutatását. Az Alföld grafikai anyagát jugoszláviai magyar képzőművészek alkotásaiból válogatták, az izlészben szerény méretű művész-portrékat *Molnár Edit* készítette.

Irónia és játékosság

Szilágyi Imre grafikáiról

Minden eddiginél átfogóbb, teljesebb, jellemzőbb anyagot állított ki *Szilágyi Imre* Hajdúszoboszlóban, a Hajdúsági Múzeumban. Részben a grafikai lapok mennyisége, részben a válogatás reprezentativitása kelthet figyelmet s egyben lehetőséget arra, hogy e sajátos arculatú művészet néhány jellemző sajátosságát, élményforrását föl-fedjük. Bár a falakon és tárlókban elhelyezett munkák zöme az utóbbi esztendőkből való — egy több mint évtizede formálódó grafikus pályája legjobb eredményeit mutatja. Tehát abból az időszakból valók, amikor Szilágyi Imre már letisztult, érett alkotásokat, vonalvezetéseben, színben, kompozícióban a rá jellemző jegyeket hordozó munkákat adja ki keze alól. Igaz viszont, hogy Szilágyi Imre tíz-tizenkét évvel ezelőtt, a grafikus eszköztársa idején is a személyesség és a szemlélet olyan meghatározó vonásait tudta átvinni munkáira, ami megkülönböztető voltává keltett figyelmet.

Tíz év alatt olyan művészi kiteljesedésnek lehettünk tanúi, amely csak erős karakterű, szemléletben, látásban szilárd művészeiségé sajátja. Szilágyi Imre ilyennek bizonyult. A fekete-fehér ex libriseken, alkalmazott grafikai lapokon „oroszlánkörmei” próbálgató fiatal művész a későbbiek során nemcsak sajátos témáit, élményforrásait találta meg, de komponálókészségben kiteljesedve egyéni színvilágot is teremtett a kékek, szürkék, sárgák, barnák következetes használatával. Mert ön maga lenni ironizáló hajlamai kiélésében, szarkasztikusnak éles lenni az emberi torzulások, kisserűségek, töprengések, gyalogságok papírra vetésében. Tehette, mert nem illúziókra, hanem a tiszta józanságra épül ez az erendő, lényegében is játékosságot, ezer ötlettel megvalósuló forma- és színvariációt felvonultató művészet. Mélyen emberi, morális problémák telítik feszültséggel lapjait. Az Anyagmozgatók egyik legszebb példa arra, miképpen szembesül a valóság a fantáziajátékkal úgy, hogy közben eleven társadalmi, emberi problémát asszociál.

A fekete-fehér linómetszet egyetlen részlete sem öncélú játék, hanem az emberi látzattelékenység, célszerűtlenség, okatlan nyüzsgés művészen megfogalmazott kritikája. Kedvenc motívumai a bábuk, maszkok, manók sokszor visszatérnek lapjain, csakúgy, mint a macska, az otthonosság jelképe. Jelenléte az adott szituációból adódó módosul. Lapjai többségén a különböző léptékű formák egymásmellette, kölcsönhatása, az aránytelődésből adódó ellentétessége szikráztatja ki a mondanivalót, amely azonban sohasem az ember, mindig az emberi torzulás, ostobaság, gyengeség, sekélyesség elutasítása.

A teremtő ember ugyanolyan mély élménye Szilágyinak, mint azt a Veronai emlékek, az Öreg Böszörmény s a lublini Óváros című képei, sorozatai bizonyítják. Ezek az emberi alkotás szépsége, gazdagsága, sokfélesége, változatosága — a látványon túlmutatóan vall az emberről, akkor is,

Viktoria Jagling hangversenye

Ritka művészi élményben volt azoknak része, akik hallották a kiváló moszkvai gordonkaművésznő előadását november 28-án este a Zenei Művészeti Főiskola nagyszalonnáján. A fiatal csellista egykor Rosztropovics tanítványa is volt, s jelenleg, akárcsak zongorista partnere, *Julia Gusanzkaja*, a moszkvai Országos Filharmonia szólistája. Bizonyára régóta együtt muzsikálnak. Kapcsolatuk nem alkalmi jellegű, bár a szólistakváliás mindkettőjük előadását jellemzi.

Műsoruk első felében *Sztravinszkij* *Olasz szvitjét* és *Schubert* híres *Arpeggione-szonátáját* hallottuk. *Sztravinszkij* a szvitjében *Pergolesi-motívumokat* idéz újabb hangvételrel. *Schubert* az azóta elavult vonósgitárra, az *Arpeggione-ra* komponálta gyönyörű művét, amelyet mostanában, főleg cselló- és gitárjátékosok játszanak. Mindkét mű előadásában megcsodáltuk a gordonkás érzékeny szép tónusát, amely sokszínű, más-más arculatot ölt a különböző stílusú művek interpretációjában. Virtuozitása nem öncélú: észre sem vesszük, milyen technikai nehézségek tornyosulnak előtte, mert játszi könnyedséggel győzi le őket.

Szünet utánra maradt *Borissz Csajkovszkij*, az 54 éves moszkvai zeneszerző rövid, zongorakíséret nélküli egyteteles csellóműve. *Sosztakovics* neveltje volt s nálunk filmzenéje révén ismeretes. Állami díjat is nyert 1969-ben. A most előadott műve nem törekszik polifon szerkesztésre, áradozóan melodikus jellege dúskál kromatikában. A művésznő tartalmas műsorát *C. Franck* *A dúr hegedűsonáta* átíratva fejezte be, amelynek megszólaltatása feltárta a mű igazi lélektani valóságát, s a páros számú tételek drámai feszültségét. Majd hálás közönsége kívánságának engedve ráadásokkal töltötte meg programját. *Bach* h-moll zenekari szvit *Air-jét* és *Schubert* egyik *Impromptu-jét* szólistaként adta átírva, a közönség ovációját kiérdemelve.

A zongoraművésznő is kitűnően kiképzett pianista. Pedálkezelése izlész, játéka valóságos férfias erőt tükröz, de amelletl izlészben kiaknázta, árnyalta a diszkrét finomságú részleteket is. Azonban nem bántuk volna, ha helyenként, így a *Franck-sonáta* II. tételében mérsékelte volna a hangrőt. Az ő előadása is élményt jelentett.

Lázár Imre

Sonkoly István

Megőrzí-e előkelő helyezését a Debrecen?

Székesfehérvári MÁV Előre—DMVSC

Ma újabb fordulóra kerül sor a labdarúgó NB I-ben. A DMVSC együttese Székesfehérvárról vendégszerepel, ahol a MÁV Előrével mérkőzik. A debreceni labdarúgók a hét közben a megszokott program szerint végezték edzéseiket. Csütörtökön a Nagyerdei stadionban edzőmérkőzést játszott az első csapat az ifjúságiakkal. A sérültek állapota nem javult: Dákay és Potyók a tribünről nézte társai játékát. Sőt, hiányzott a pályáról Szabó is, akinek bedagadt az egyik uja, és kérdéses, hogy vállalhatja-e a játékot a mai mérkőzésen.

Az edzés végén Szigeti András, az együttes hetek óta jó teljesítményt nyújtó beállását kérdeztük meg, mit vár a MÁV Előre elleni mérkőzéstől?

— **Nem fogunk kikapni! Pontot vagy pontokat szerzünk. A jó rajt után fokozatosan jött meg az önbizalmunk, és úgy érzem, a DMVSC a bajnokság második felében igazi csapatá válik. Kedvező az idegbeli mérlegünk, és ezért bízom abban, hogy legalább az egyik pontot hazahozzuk. A Székesfehérvári MÁV Előre elleni találkozót legalább olyan nehéznek ígérjük, mint amilyen a Dunajvárosban lejátszott mérkőzésünk volt. Ugyanis a MÁV Előre eléggé lecsúszott a bajnoki táblázaton, s mivel a székesfehérváriknak még menniük kell Békéscsabára, létfenntartású, hogy pontot szerezzenek ellenük. Támadni fognak tehát, de ha higgadtan lefejezzük rohamait, kontra támadásokkal meglephetjük őket. Nagyon nehéz három mérkőzés áll előttünk, legalább két pontot szeretnénk megszerezni, hogy a középcsoportban végezzünk.**

A péntek délelőtti edzés után Teleki Gyula kijelölte a kezdő csapatot. Az összeállításban egy bizonytalan pont van, kérdéses, hogy

Szabó vállalhatja-e a játékot. A DMVSC az alábbi összeállításban kezd:

Szabó (Lukács) — Kiss, Garamvölgyi, Szigeti, Halla — Szűcs, Somogyi, Menyhart — Timár, Feled, Jankovics. Csere: Orosházi és Szijgyártó. A találkozó játékvezetője Tátrai lesz.

A debreceni együttes tegnap délután elutazott autóbusszal a mérkőzés színhelyére.

AZ NB I. ÁLLÁSA

1. Bp. Honvéd	14 8 4 2 25—17 20
2. FTC	14 7 5 2 32—18 19
3. Videoton	14 8 3 3 32—19 19
4. Vasas	14 6 5 3 33—24 17
5. DMVSC	14 5 6 3 21—16 16
6. ZTE	14 6 4 4 21—19 16
7. Rába ETO	14 7 2 5 24—25 16
8. Diósgyőr	14 7 1 6 18—15 15
9. MTK-VM	14 5 4 5 25—24 14
10. Tatabánya	14 5 4 5 21—20 14
11. Pécsi MSC	14 4 5 5 18—16 13
12. Ú. Dózsa	14 5 3 6 30—30 13
13. Békéscsaba	14 4 5 5 20—25 13
14. MÁV Előre	14 3 5 6 16—26 11
15. Volán	14 3 4 7 17—27 10
16. Salgótarján	14 1 7 6 15—22 9
17. Dunajváros	14 2 5 7 18—27 9
18. Pécsi VSK	14 2 4 8 14—30 8

A mai forduló párosítása: Bp. Honvéd—Videoton, Békéscsaba—Pécsi MSC, DVTK—Újpesti Dózsa, PVSZ—Tatabányai Bányász, MTK—Ferencváros, Zalaegerszeg—Rába ETO, Vasas—Salgótarjáni TC, Dunajvárosi Kohász—Volán SC.

A forduló mérkőzéseiről a Petőfi adó körkörös közvetítésben számol be 14 órai kezdettel, a televízió pedig 12 óra 55 perccel közvetíti az MTK—Ferencváros találkozót.

VASÁRNAP A SPORTCSARNOKBAN

D. Dózsa-Dijon

férfi kézilabda KEK-mérkőzés

Vasárnap este tisztázódik, hogy a sikeres idegenbeli rajt után kiharcolja-e a továbbjutást a Kupagyőztesek Európa Kupájában a D. Dózsa férfi kézilabdacsapata. A franciaországi Dijonban arató kétgólós győzelem biztosítja az előrelépést, de egyáltalán nem olyan előny, amelynek birtokában csupán formális lenne a visszavágó. Ismerve a CSL lelkesedését, harci kedvét (Dijonban hétgólos Dózsa-vezetést is teljes erőbedobással küzdött a francia együttes, s hátrányát sikerült minimálisra csökkentenie) a vasárnapi debreceni találkozó bizonyára küzdelmes, izgalmas, bővelkedő hatvan perces lesz.

Az összecsapással kapcsolatosan már „előlegben” is van bőven izgalom, megválaszolásra váró kérdés. A franciák szombat délutánra terveztek érkezésüket a Ferihegyre — nem tudni azonban, hogy mi lesz az ügy vége, hiszen a magyar főváros repülőtere a hatalmas köd miatt hétfő óta még nem fogadott egyetlen járatot sem. A belügyi sportkör vezetői így aztán törhetik a fejüket: vajon honnan érkezik az ellenfél? Bécs felől autóbusszal, Prágából vonattal, vagy esetleg ide toppan be, a debreceni repülőterre...?

Jean-Michel Geoffroy, a francia együttes legjobb játékosa. Hetven alkalommal szerepelt a válogatásban. A tavalyi bajnokságban 18 mérkőzésen dobott 121 góllal a gólváltás második helyezettje volt (Fotó: Le Bien Public, Dijon)

Hasonló a helyzet a két bolgár játékvezető fogadásával

is —ők a szombat esti Szófia—Budapest repülőjáratra váltottak eredetileg jegyet. A debreceniek természetesen ettől függetlenül a megszokott útemben készülnek a visszavágóra, őket szerencsére nem zavarja a kód, de a kosárlabda NB I rájátszása miatt a hét közepétől kiszorultak a sportcsarnokból, a vendégek lemondása miatt elmaradt a csütörtökre tervezett Románia elleni edzőmérkőzés is.

A vasárnapi D. Dózsa—Cercle Sportif Laique Dijonnais férfi kézilabda KEK-mérkőzés visszavágója 18 órakor kezdődik a debreceni városi sportcsarnokban. A találkozó jegyeinek elővételi árusítása ma befejeződik az Országos Filharmonia, valamint az Expressz Ifjúsági és Diák Utazási Iroda megyei kirendeltségein és a sportcsarnokban. Holnap, a mérkőzés előtt már csupán állóhelyekre szóló jegyeket lehet vásárolni korlátozott számban (pénztárrnyitás 16 órakor).

A D. Dózsa várhatóan az alábbi összeállításban küzd a Dijon elleni mérkőzésen: Hoffmann, Szabó — Sárközi, Varga, dr. Süvöltös, Kormos, Molnár, Takács, Kordás, Péter, Juhász, Papp.

Labdarúgó NB II

D. Kinizsi-MVSC, Papp J. SE-DUSE

Az NB II-ben szereplő debreceni labdarúgó-csapatok közül a D. Kinizsi hazai környezetben mérkőzik az MVSC-vel, míg a DUSE Miskolcon vendégszerepel.

A D. Kinizsi 13 órai kezdettel mérkőzik a Vágóhid utcai sporttelepen a középcsoportban tanyázó MVSC-vel. Az elemzések értékes pontot szereztek az elmúlt héten Balassagyarmaton, és jó csapatteljesítményt nyújtottak a hétközi edzőmérkőzésekben is, 4-1-re győzték le a DMVSC második csapatát.

Az összeállításban lényeges változás nem várható, a Kinizsi vezetői győzelmet várnak vasárnap. A találkozó Szentkúti bíróságon lesz.

A DUSE a pontszerzés reményében utazik Miskolcra. Annak ellenére, hogy Nagykaposi Elemér vezető edzőnek összeállítási gondjai vannak (több játékos sérüléssel bajlódik). A szakvezető elmondta, alig van jelenleg egy csapatra való játékos. A DUSE—Papp J. SE mérkőzésen Demeter bíróságon lesz.

DIÁKOLIMPIA

ziumból, a Bethlen szakközépiskolából, a kereskedelmi szakközépiskolából, a gépipari iskolából, igen nagy számmal indultak a Hámán Kató leánykollégium lakói. Végeredményben a leányoknál 463, a fiúknál 430 középfokú iskolás ért cél. Nézzük, kik voltak a legjobbak, a győztesek és helyezettek.

Lányok I-II. osztályosok (327 befutó): 1. Kovács Cecília (Fazekas), 2. Dede (Kereskedelmi), 3. Tóth (Irninyi Elemiszéripari). — **III-IV. osztályosok** (136 befutó): 1. Tóth Margit (Tóth Árpád Gimnázium), 2. Major (Irninyi Elemiszéripari), 3. Tamás (Vegyipari). — **Fiúk I-II. osztályosok** (280 befutó): 1. Szepe-si Imre (Mezőgazdasági), 2. Csicsószi (Vegyipari), 3. Radácsi (Építőipari). — **III-IV. osztályosok** (150 befutó): 1. Szabó Béla (108. sz. Szakmunkásképző), 2. Bene (Gépipari), 3. Boros (Vegyipari).

A rendezőség összeállította az intézetek közti pontverseny rangsorát: 1. Tóth Árpád Gimnázium 246, 2. Vegyipari Szakközépiskola 236, 3. Kereskedelmi Szakközépiskola 231, 4. Építőipari Szakközépiskola 228, 5. Gépipari Szakközépiskola 217, 6. Irninyi Elemiszéripari Szakközépiskola 209 ponttal.

Kosárlabda

A Diósgyőr legyőzte az MTK-VM-et

A női kosárlabda NB I. első nyolc helyezettje közül négy csapat Debrecenben vágja a rájátszást. Pénteken este kezdődött el a torna és előjátékokul bonyolították le a fiú kosárlabda középszintű kupamegyei döntőjét. Vegyipari—Fazekas 82—60 (43—27).

Diósgyőr—MTK-VM 76—73 (31—40). Városi sportcsarnok, néző, vezette Phur és Simó. DVTK: Tornayné (8), Áronné (22), Medgyessi (16), Winter (16), Spisák (14). — csere: Molnár (—). Edző: Sztanav Károly. — **MTK-VM: Kárász** (21), Benjamin (6), Királyné (2), Sárosi (2). — Csere: Ujváriné (16), Makayné (4), Szabó (14), Kelemen (6). Edző: Esztergomyi László.

Kipontozva: Ujváriné (30 p.), Királyné (32 p.), Tornayné (37 p.).
Bp. Spartacus—Székesfehérvári Építők 74—59 (40—24). Sportcsarnok, 300 néző, vezette Berki és Gidófalvy. Bp. Spartacus: Petrik (8), Fehérné (8), Gellérné (8), László (14), Gulyás (16). — Csere: G. Hideg (—), Molnár (2), Nagy (18). Edző: Varga Mátyás. Szf. Építők: Dobrosi (4), Szalainé (21), Bokszai (10), Major (10), Verasztó (2). — Csere: Vitéz (—), Tápainé (12), Engl (—). Edző: Madacsai Miklós.

Hét végi sportműsor

December 8., szombat
Birkózás
DMVSC Vágóhid utcai birkózóterme, 10 óra: Az úttörő-olimpia területi döntője. Kötőfogás — hajdú-bihari, szabolcs-szatmári, Szolnok és Pest megyei részvevőkkel.

Kosárlabda
Városi sportcsarnok, 13.30 óra: Hajdú-Bihar—Szolnok (fiú középszintű válogatott mérkőzés). — 15.30 óra: Bp. Spartacus—Diósgyőri VTK (Phur, Gidófalvi). — 17 óra: Székesfehérvári Építők—MTK-VM (Berki, Simó). Rájátszás a női NB I 1—8. helyéért.

Teke
Építők munkásszállójának pályája, 14 óra: Megyei II—III. osztályú egyéni minősítő verseny, 24 részvevővel.

December 9., vasárnap
Asztalitenisz
Püspökladány, Zója Átalános Iskola tornaterme, 8.30 óra: Járásai tizek bajnoksága férfi felnőtt és ifjúsági kategóriákban.

Birkózás
DMVSC Vágóhid utcai birkózóterme, 10 óra: Az úttörő-olimpia területi döntője. Szabadfogás — hajdú-bihari, Szolnok, Szabolcs-Szatmár és Pest megyei részvevőkkel.

Kézilabda
Városi sportcsarnok, 18 óra: D. Dózsa—CSL Dijonnais

(Kabadelov, Kostov — mindkettő bolgár). Visszavágó mérkőzés a Kupagyőztesek Európa Kupájáért.

Kosárlabda
Városi sportcsarnok, 9 óra: Diósgyőri VTK—Székesfehérvári Építők (Gidófalvi, Simó). — 10.30 óra: MTK-VM—Bp. Spartacus (Berki, Phur). Rájátszás a női NB I 1—8. helyéért. — DMVSC Vágóhid utcai sportcsarnok, 11 óra: DMVSC—Hódmezővásárhelyi VSE. Női NB II-es bajnoki mérkőzés.

Labdarúgás
DMVSC Vágóhid utcai sporttelepe, 13 óra: Debreceni Kinizsi—Miskolci VSC (Szentkúti). NB II-es bajnoki mérkőzés. — DMVSC pályája (Oláh Gábor u.), 11 óra: DMVSC—Olefin SC (NB-s serdülő, Bak, Fodor F., Virág). — 12.30 óra: DMVSC—Olefin SC (NB-s ifjúsági, Fodor F., Bak, Virág). — Agrártudományi pályája (Bászorményi út), 10 óra: DUSE—Ózdi Kohász (NB-s serdülő, Marosvári, Szilágyi, Szilvási). — 11.30 óra: DUSE—Ózdi Kohász (NB-s ifjúsági, Szilágyi, Marosvári, Szilvási).

Teke
Építők munkásszállójának pályája, 8 óra: Megyei II—III. osztályú egyéni minősítő verseny, 24 részvevővel, száz-száz vegyesgurittással.

Tollaslabda
Ybl Miklós Műszaki Főiskola tornaterme, 9 óra: Női, férfi városi tizek bajnoksága.

SOROKBAN

Befejeződtek a sakk úttörő olimpia megyei döntőjének küzdelmei. Az úttörő lányok versenyében Baranyai (Nádudvar), a fiúknál Dani (Nádudvar) szerezte meg a győzelmet. A kisdobos lányok versenyében Nagy (Nádudvar), a fiúknál Németh (Berettyóújfalú) győzött. A csapatversenyt a fiúknál és a lányoknál egyaránt a püspökladányi járás együttese nyerte meg.

Asztalitenisz Szuper Liga mérkőzésen Magyarországon 4:3 arányban legyőzte Svédországot. A magyar csapat veretlenül, négy győzelemmel áll a táblázat élén.

Az országos férfi egyéni sakkbajnokságon a 8. forduló után Hazai vezet 5 ponttal és egy függő játszmával. Öt Pintér 5, Vadász és Grósz-

péter 4,5—4,5 (1) ponttal követi.

A Komjádi uszodában megrendezték az úszó kisdobos gyermek kupa döntőjét. A három forduló alapján a legjobb nyolc csapat mérte össze tudását. A fiúk csapatversenyében Debrecen együttese a hetedik helyen végzett.

Párizsban megkezdődött a cselgáncs világbajnokság. A 95 kg-os súlycsoportban nagyszerű magyar siker született, Varga Imre a harmadik helyen végzett.

Csütörtökön megkezdődött Budapesten az országos ifjúsági súlyemelő bajnokság. A második körversenyben a 48 kg-os súlycsoportban Veres (DSI) ezüstérmes lett.

A texasi Fort Worth-i tornász-világbajnokságon a román női tornászcsapat a szabados választott gyakorlatok során megszerezte a győzelmet a szovjet együtessel szemben, és megnyerte a világbajnokságot. Így tehát a férfiak után a nők is országválasztásra került sor. A világbajnokságon először győztek románok, a Szovjetunió igen hosszú győzelmi sorozatát törtek meg, hiszen 1966-ban fordult utoljára elő, hogy nem a szovjet lányok álltak fel a dobogó legmagasabb fokára.

Az előírt gyakorlatok után a Szovjetunió vezetett, és úgy tűnt, hogy meg is őrzi pozícióját. Ugyanis az olimpiai bajnok Nadia Comaneci térszerűlést szenvedett, és vérmérgezés gyanúja miatt kórházba szállították. A 18 éves bajnok két napon keresztül antibiotikumokkal látták el. Az orvosi beavatkozás si-

keres volt, és Comaneci csapattársai közé állhatott. Igaz, hogy ez elsősorban pszichológiai segítséget jelentett csapattársai számára, mivel csak egy szerez — gerendán — mutatta be gyakorlatát.

Magyarország csapata a hetedik helyen végzett. Női csapat világbajnok: Románia 389,55, 2. Szovjetunió 388,925, 3. NDK 388,075, 4. Kínai NK 384,60, 5. Csehszlovákia 382,30, 6. Egyesült Államok 381,325, 7. Magyarország 379,05.

Az eredményhirdetés után Comaneci azonnal visszavonult a kórházba, ahol további kezelést vár rá. Most már biztos, hogy a montreali győztes és három Európa-bajnokságon is összetett bajnok Comaneci vágya nem teljesülhet. Strassburg után Fort Worth-ban sem pályázhat az összetett győztes lett aranyéremre, de gerendán újabb diadalt arathat.

Fiatlan tanácsai szakemberek továbbképzése

A megyei tanács végrehajtó bizottsága a tanács igazgatási szervezetében és a tanács vállalatoknál dolgozó tehetséges fiatal szakemberek tervszerű felkészítését, nevelését határozta el.

A tanács apparátus erősítése érdekében kétféle vezetőtanfolyám-képző tanfolyamot indítottak.

A tanfolyam tanácsai igazgatási és vállalati tagozaton 60 fő részvételével, évi 18 foglalkozáson, napi 6 órán keresztül lebonyolításra, melynek keretében a vezetés szerve-

zéselméleti, a vezetés emberi tényezőivel összefüggő, illetve ideológiai és aktuális politikai kérdések szerepelnek.

A tanfolyam mindkét tagozatának alapvető célja a vezetéshez szükséges ismeretek és a vezetőkészség megszerzése, illetve fejlesztése, valamint az, hogy a hallgatók szervezett segítséget kapjanak a növekvő feladatok elvégzésére.

A tanácsnál dolgozó szakemberek a múlt héten, a vállalatoknál dolgozók pedig pénteken vettek részt a tanfolyam első előadásán.

Ezen a héten Debrecenben is megkezdődött a karácsonyünnep

Bővült a választék a debreceni piacon

A debreceni vásárcsarnokban nem lehet azért panaszkodni, hogy nincs elég választék. Megkezdődött az ünnepi beszerzés és bőséges a választék. A vevők igényeit ki tudják elégíteni. A felhozatal tekintve megállapítható, hogy a primérből is lehet válogatni, és az árak az elmúlt hetéhez viszonyítva lényegesen nem változtak sem a zöldségszállítók, sem a baromfiárok. A gomba kedvelőknek nyilván öröme szolgál, hogy az elmúlt hetek árakhoz viszonyítva olcsóbban szerezhető be a gomba.

A kialakult átlagárak a következők: morzsolt tengeri 5, napraforgó 18-25, rózsaburgonya 4,40-6, sárgarépa 8-14, petrezselyem 14-20, zeller 9-15, cékla 5-10, vörshagyma 8,80-14, fokhagyma 38-50, fejes káposzta 6-9, kelkáposzta 9-12, paraj 60-70, sóska 70-80, karalábé 8-10, retek 5-6, paradicsom 35-45, sütőtök 5-6, gomba 20-60, alma 3-14, körte 16-28, héjas dió 28-35, dióbél 100-130, mák 50, méz 45-50, savanyú káposzta 18-20 forint kilónként.

SINGER-VÁLSÁG. Az utóbbi húsz évben 34 százezer csökkent a közművek varrógépgyártó cég világszerte részese, s ma már csupán a világon vásárolt gépek 10 százalékán látható a híres embléma. A termelési szerkezet átalakítása miatt jövőre be akarják zárni az egyik skóciai leányvállalatot, ami 3000 munkás elbocsátásával jár.

KÖRTVÉLYESSY MAGDA ÉS HAJTUN KLÁRA festőművészek kiállítását december 11-én, kedden 17 órakor nyitja meg Kürthy Sándor festőművész a Magyar Néphadsereg Helyőrségi Művelődési Otthonában. (Debrecen, Vörös Hadsereg útja 24.). A tárlatot december 22-ig tekinthetik meg a képzőművészeti kedvelői.

HAJDÚ-BIHARI NAPLÓ - A Magyar Szocialista Munkáspárt Hajdú-Bihar megyei Bizottságának Lapja - Főszerkesztő: dr. Benyey József - Tóthfalusi tér 10. 4024 - Telefon: 12-144, nyomdai ügylet: 16-695 - Kiadja a Hajdú megyei Lapkiadó Vállalat, Debrecen, Tóthfalusi tér 10. Postacím: Debrecen, Postafiók 72, 4001 - Előfizethető a Magyar Posta - Előfizethető a Hírlapkiadópostai hivataloknál és kézbesítőknél - Előfizetési díj egy hónapra 30 forint, negyedévre 90 forint, egy évre 360 forint. - Index 25 027 - ISSN 0133-1051 - Alföldi Nyomda Debrecen - Felelős vezető: Benkő István.

A Budapesti Finomkötőgyár női ruhákat, kosztümöket, blúzokat, pulóvereket, valamint férfi alsóneműket gyárt. Az idén a terméktervezet-módszertan eredményeként megkezdődött a poliszter és pamut keverékből készülő alsó- és felsőruházati termékek gyártását. Az ebből az anyagból készült termékek tulajdonságai igen jók, megtartják a színtelítést és a természetes anyag jó jellemzőit.

A hangszerek világa

A Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola debreceni tagozata elsősorban általános iskolai tanulóknak hat előadásból álló zenei ismeretterjesztő sorozatot indít. Az egyes foglalkozások keretében az érdeklődők megismerhetik a zenekari hangszerek kialakulásának rövid történetét, legjellegzetesebb tulajdonságait.

A sorozatban a zongora, az orgona, a vonós, a fa- és rézfúvós, valamint az ütőhangszerek „mutakoznak be”. A főiskola zenekarának hangversenyén - mely a sorozat záró előadása - minden ismerőssé vált hangszerrel együtt hallhatunk.

A KORUNK VALÓSÁGA vetélkedősorozat megyei közép-döntőt december 9-én, vasárnap rendezik Debrecenben. A Bartók Teremben, a Pódium teremben és az ÁEV Kálvin téri színházában egyaránt 9 órakor kezdődik a verseny.

SZÓT A TÁNCNAK! Ezzel a címmel mutatja be kétórás műsort a népművészeti Európa-díjjal kitüntetett Építő Hajdú táncgyűjtés december 10-én, hétfőn este 7 óráig Debrecenben, a Kölcsény Ferenc Művelődési Központ színháztermében.

BIZTONSÁGTECHNIKAI VETÉLKEDŐT rendeztek Hajdúszoboszlón, a SZOT Alföldi Üdülési Igazgatóságának tíz csapata részvételével. A hét kérdéses pontokra legeredményesebben a gazdasági szervezet együttese tudott válaszolni.

A cél a 7-14 éves korosztály zenei érdeklődésének felkeltése, ismereteinek elmélytése, kötetlen formában való bővítése, zeneértő, koncertlátogató közönséggé formálása.

Az előadásokat minden hónap első vasárnapján délután 10 órakor a főiskola (Egyetem tér 2.) hangversenytermében rendezik. Közreműködnek a főiskola művésztanárai és hallgatói. A belépés díjtalan.

A sorozat első előadásán, 1979. december 9-én délután 10 órakor a zongora és az orgona bemutatására kerül sor.

CIRKUSZ A SZÍNPADON. A Magyar Cirkusz és Varieté Vállalat műsorát december 9-én, vasárnap délután fél 4-től láthatja a közönség a balmagyarási Veres Péter Művelődési Központban.

ÖTSZÁZ BRIGAD VETÉLKEDŐT. A vasutas szocialista brigádok II. országos vetélkedőjének versenyén a MÁV debreceni igazgatóság területéről 500 szocialista brigád vett részt. A területi döntőt a tervezet-módszertan és a tervezet-módszertan Kócsy László Ré fiai (Gondolat) és a Magyar Helikon sorozatban az Európa kiadásában megjelent, Baróti Dezső és Szántó Tibor által Tevan Andor emlékére írt kötet.

A DEBRECENI VÁROSI KÖNYVTÁR decemberi műsorfüzetében az érdeklődésre számot tartó programok túl a karácsonyi ünnepekhez kapcsolódó műsor-összeállításokat is találhatnak a füzet forgatói.

MOZI • SZÍNHÁZ • TV

Alsó tagozatos tanulók bérelte érvényes:

A PÍPÓS LOVACSKA (szovjet). Meteor hétfő 1/3, Vig mese ma 3/4.

SZIVÁRVÁNY (szovjet). Híradó hétfő 1/10, 1/12, 1/2, Meteor mese ma 3, Horváth Árpád ma 1/2.

SZÍNHÁZ

Művelődési Központ

Ma 19 órakor Irgalmas hazugság - Nagyváradai Állami Színház vendégjátéka.

Hungária Kamaraszínház

Ma 15 órakor Légy jó mindhalálig - Pechy M. Építőip. Szakközépiskola részére.

A Csokonai Színház műsora december 9-15. között

December 9., Művelődési Központ: 19 ó Irgalmas hazugság - Nagyváradai Állami Színház vendégjátéka.

Hungária Kamaraszínház

10 ó Vivát, Mama! - Kodály-bérelt.

19 ó Légy jó mindhalálig - Csokonai-bérelt.

Stúdiószínház:

Kék virág - Nagyváradai művészek Eminescu-műsora.

December 10., Stúdiószínház: 20 ó Arva Bethlen Káta.

December 11., Művelődési Központ: 19 ó Elő holttest - Jászai-bérelt.

December 12., Művelődési Központ: 19 ó Aida - Thália-bérelt.

December 13., Művelődési Központ: 19 ó Volpone - Weszprémi-bérelt.

December 14., Művelődési Központ: 19 ó Kazimir és Karolin - Ujházi-bérelt.

Hungária Kamaraszínház:

19 ó Szerlem, 6! Fancsy-bérelt.

December 15., Művelődési Központ: 19 ó Kazimir és Karolin - Thuróczy-bérelt.

Hungária Kamaraszínház:

19 ó Szerlem, 6! Kántorné-bérelt.

TV

BUDAPEST, 1. műsor

8.03 Műsorismertetés. 8.05 Tévétorna. 8.10-10.00 Iskolatévé. 10.00 Kuckó (ism.). 10.30 „Eletet az éveknek”. Nyugdíjasok műsora (ism.). 11.00-12.20 Ritmus a folyón. - Amerikai film (1940). 12.52 Műsorismertetés. 12.55 MTK-VM-FTC bajnoki labdarúgó-mérkőzés. 14.35 Hírek. 15.00 Ismeri a tejtut? Tévétájékték (ism.). 16.15 Cimborák. 17.05 Reklám. 17.15 Mozgó Világ. A folyóirat tévémellettképe. 17.50 Híres magyar könyvtárak. A Magyar Tudományos Akadémia Könyvtára. 18.35 Reklám. 18.45 Egy millió fontos hangjegy. Disco Magic. 19.05 Olvasatok mindennap. Gyermekkönyvhét. 19.10 Időseknek is elkedveltek... Tévétorna. 19.15 Esti mese. 19.30 Tv-híradó. 20.00 En és a tábornok. Angol filmvígjáték (1958). 21.25 Halló, Budapest, itt Szófia! A Bolgár és a Magyar Televízió közös műsora. 22.25 Tv-híradó, 2.

22.45-0.20 Öt könnyű darab. Amerikai film (1970, 18 éven felülieknek!).

BUDAPEST, 2. műsor

18.08 Műsorismertetés. 18.10 Reklám. 18.15 A luxusvilla titka. Tévétájékték. 19.30 Tv-híradó. 20.00 Puccini. 20.30 Meté. Operafilmm. 21.45-22.45 Vittorio De Sica.

POZSONY, 1. műsor

8.00 Hírek. 8.05 A fiú és a szél. Tévétájékték gyerekeknek. 9.00 Rajzfilm. 9.10 Az aranykapu. 10.10 Két kapitány. Szovjet tévésorozat. 11.25 Orosz nyelvtanfolyam. 12.00 Egy kis muzika. 12.10 Hírek. 12.25 Francia film (ism.). 14.00 Siverseny közvetítése. 15.30 Johnny Mathis Párizsban. 16.25 CHZ Litvinov - Sparta Praha jégkorongmérkőzés. (A második szünetben: Esti mese.) 19.00 Tv-híradó. 19.30 A világ nagy cirkusza. 20.10 Tévésorozat 2. rész. 20.50 Melódiák. 21.40 Sporthíradó. 21.50 Regan felügyelő. Angol film. 23.10 Labdarúgó-összeállítás. 0.10 Hírek.

BUKAREST

12.00 Szombat délutáni műsor. 16.50 Ifjúsági klub. 17.35 Politikai események. 17.50 A Hírek. 18.40 Enciklopédia. 19.10 Dallas, az olajváros. Folytatás a film. 20.00 Részlet a tervgazdálkodásról. 20.35 Tv-híradó.

A NYÍREGHÁZI RÁDIÓ MŰSORA

17.00 Hírek. Időjárás. Lap-szemle. 17.05 Zenei hétnaptár. Szerkesztő-röport: Haskó József. 18.00 Hírek. Tudósítások Észak-Tiszántúlról. 18.15 Muzsika mindenki kedvére. 18.28-18.30 Műsorlevezetés.

1979. december 8., szombat
Mária napja
A Nap kél 7.18 -
nyugszik 15.53 órakor

VÁRHATÓ IDŐJÁRÁS SZOMBAT ESTIG: nyugaton változóan, keleten erősen felhős idő, szórvaosan kisebb esővel. Időnként megélénkülő nyugati szél. Hajnalban többfelé párásság, köd. Legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton 9-14 fok között. A ködös helyeken 5 fok körül. (MTI)

A GYENGÉN LÁTÓ GYERMEKEK RAJZAIBÓL nyílt kiállítás a nemzetközi gyermekalkalmából december 7-én Debrecenben, a Tanítóképző Főiskolán. A gyengénlátók általános iskolája és nevelőotthona növendékeinek munkáit két hétig tekinthetik meg az érdeklődők.

KÉPZŐMŰVÉSZETI GALÉRIA. Debrecenben, a Tóth Árpád Gimnázium képzőművészeti galériájában a kortárs magyar művészetet bemutató kiállítás tart. Tartalmezést Velényi Rudolf festőművész vasárnap, december 9-én délelőtt 10 óráig.

JÁTEK A KÖNYVTÁRBAN. A Kossuth rádióban ma délelőtt fél 9-től kezdődik a debreceni Benedek Elek gyermekkönyvtárból közvetített műsor, amelyben közreműködik Markovics Bori, Kun János, valamint a Délbáb együttes.

BOSCH-ALKATRÉSZEK kerülnek a hazánkban is kedvelt, elterjedt bolgár villamos targoncákba. A világhírű nyugatnémet cég két komplett gyártósort szállít a bolgár üzemnek. Évente mintegy 200 ezer villamos targoncához készítenek részegységeket az új gépen.

ÚJ KÖNYVEK. Szép karácsonyi ajándék lehet a Corvina Kiadó által a napokban megjelent két könyv - Domonovszky Endre Korunk ruhái és Lajta Edit Korai francia festészet című munkája. Ugyancsak szép kiállításával hívja fel magára a figyelmet Kákosy László Ré fiai (Gondolat) és a Magyar Helikon sorozatban az Európa kiadásában megjelent, Baróti Dezső és Szántó Tibor által Tevan Andor emlékére írt kötet.

GYERMEKRAJZ-KIÁLLÍTÁS nyílik ma délelőtt 10 órakor a Benedek Elek Gyermekkönyvtárban a könyvtár által meghirdetett rajzpályázat legskikerültebb munkáiból.

HÍREK

ÉVFORDULÓNAPTÁR

Százkilencven évvel ezelőtt, 1789. december 8-án született és 1867 márciusában halt meg Hild József építész, akinek klasszicista stílusú építészeti fellegása nagymértékben hozzájárult a reformkori Pest arculatának kialakításához.

Apja, Hild János építőmester mellett tanult, majd Bécsben és Kismartonban dolgozott. Atyja halála után átvette az ő iparát. Az egyik legtöbbet foglalkoztatott építész: több mint 900 házat emelt a városban, s ezek közül ötszáz ma is áll. Külön említést érdemel a mai Roosevelt téren emelt több épülete, közöttük a második világháború után lebontott Lloyd-palota, a pesti Kereskedők Háza. Munkásságának nagy része magánmegbízásokból adódott. Így készült el nagy számban - különösen a belvárosban - az általa tervezett paloták, továbbá vidéki kastélyok, hűvös-völgyi nyaralóvilágok.

Fő művei mégis a nagyszabású egyházi építkezések. Legjelentősebb ezek közül az esztergomi főszékesegyház, s az egr-i székesegyház. Az azóta többször is átépített ceglédi református templom szintén az ő alkotása volt; tervei szerint kezdték építeni a budapesti bazilikát is.

AZ ÜGYELETES HÍRSZERKESZTŐ

Görömbölyi László
Telefon: 12-144.

A lottó nyerőszámai

3, 25, 45, 64, 79

ÁLLATORVOSI ÜGYELET. Debrecenben december 8-án, szombaton 12 óráig vasárnap reggel 6 óráig dr. Szilágyi László (Debrecen, Szechenyi utca 92., telefon: 23-190); vasárnap reggel 6 óráig dr. Gulyás Ferenc (Debrecen, Landler Jenő u. 16., telefon: 22-592) tart állatorvosi ügyeletet.

Rejtvényfejtők figyelmébe!

A Napló 1979. november 18-i számában megjelent keresztrejtvény helyes megfejtése: Világ-szakszámított rendeznek. Harcos és személyiséggyarapító. Kalocsáról.

Könyvet nyertek: Beke Gyuláné Debrecen, Tanácsköztársaság útja 64.; Oláh Lajosné Debrecen, Marx K. u. 48.; Pap Sándorné Debrecen, Trombitás u. 13.; Rösler Jánosné Debrecen, Damjanich u. 27.; Tóth Jánosné Debrecen, Mikszáth K. u. 65.; Barcza László Debrecen, Tanácsköztársaság útja 54.A.; dr. Varga Imre Debrecen, Legányi u. 23.; Pusztas István Berettyóújfalun, Zöld Sándor tér 1.; Rác Sámuel Hajdúszoboszlón, Wesselenyi u. 27.; Udvarhelyi István Hajdúszoboszlón, Vörös Hadsereg u. 9.

KÖZLEMÉNYEK

A KÖNYVREI REFORMÁTUS EGYZHÁTKÖZSÉG 1978-ban kapcsolódott a köztársasági határdejei köztársasági református határdejei körhöz. Mivel a közleményre az érdekeltek részéről kevés válasz érkezett, ismételt kerjük mindazokat, akiknek hozzátartozói egyházközségünk temetőjében nyugszanak, hogy legkésőbb 1979. december 31-ig jelezzék: kéri kívánják-e tartani tulajdonjogukat. Ellenkező esetben - a vonatkozó állami törvényeknek megfelelően - a harminc évnél meghaladó ideig tartó sírok, a rajtuk levő sír-emlékkel együtt az egyházközség tulajdonába kerülnek. Utólagos viták elkerülése végett ismételt kerjük az érdekelteket, hogy igényüket jelezzék az alábbi címen: 4133 Kónyár, Templom u. 26. (x).

A TITÁSZ V. ERTESETI A LA-KOSSÁGOT, hogy Balmagyarási úton a Gabonafelvásároló tr. állomásától a Böszörményi út 20. kv. sz. nagyszabású vezetékek csatlakozási pontjait 1979. december 8-án feszültség alá helyezi. Feszültség alá helyezés után a villamosberendezések érintése tilos és halálos! (x)

A TITÁSZ V. ERTESETI A LA-KOSSÁGOT, hogy Hajdúszoboszlón a Luther utcán megépített EHTR-állomást december 8-án feszültség alá helyezi. Uzem helyezés után a villamosberendezések érintése tilos és halálos! (x)

ÁRAMSZUNET LESZ DECEMBER 13-ÁN 8-13 ÓRÁIG a Mikes Kelemen utca, Dózsa SE és Szabadság útja 108. sz. Ipari Tanuló Intézet területén; 8-13 óráig a Dienes Szakközépiskola, Újker, Sétakert utca. (x)

ERTESÍTEM T. ÜGYFELEMET, hogy új telefonszámom 26-287. Balogh István tv-műsész. (x)

Az irányelvek bevezése megállapítja: a Szocialista Munkáspárt XI. kongresszus határozatának végrehajtásában, népünk bizalmát, támogatását, a társ tevékenység alapvető tein érvényesítette a resszus fő politikai irányítását.

Hazánk belpolitikai kiegyensúlyozott, a hatalom szilárd, a megtölti vezető szerepét szorosabbá válik a szta nemzeti egység. gyar nép előbbre programnyilatkozatban fogalmazott célok váltásában, a fejlett lista társadalom nemzeti programja. Fejlődött a népgazdaság váltak népünk életkörünyei, erősödött szociális data, gyarapodott műveltség.

Pártunk, kormányunk

A nemzetközi politika és

Korunkban az em sorsdöntő kérdése a megőrzése, egy újabb háború elkerülése. Külkánk, összhangban a kék és hazánk érdekében aktívan segíti a szociális társadalmi haladás, hűvének harcait.

Az elmúlt években szilárdultak a szociális pozíció a világon. Fő a szocialista közösség gainak két- és több együttműködése. Külkánk egyeztetésében, a vialista vívmányok és védelmében nélkülözhetetlen szerepet tölt be a Szerződés szervezete. gaink gazdasági fejlődés fontos támasza a Köns Gazdasági Segítségnyújtásának keretében működő együttműködés.

A kapitalizmus által válságának talaján emnek a tőkés világ ellen dásai. A reakciók bizonytalan politikai és gazdasági helyzetben foktámadásait a komm és munkásmozgalom más haladó, demokroerkek szemben.

A kapitalista világ kommunista és munkások, a szakszervezetek, a gozó tömegek széles harca bontakozik ki a zetekői monopóliumok rekvéseinek meghűsítés a fegyverkezés, a háveszély ellen. Pártunk mértékben szolidáris kümmükkel.

Erősödik a gyarmati lom alól felszabadult harcra a nemzeti füglenység teljes kivívásá megszilárdításáért, az ralizmus gazdasági, politikai befolyásának számolásáért. A függet